

A BEVÁNDORLÓ

MEGJELEN KEDDEN ÉS PÉNTEKEN.

Szerkesztő: SINGER MIHÁLY.

EGYES SZÁM ÁRA 3 CENT.

VI. Évfolyam. 32. szám.

NEW YORK, N. Y., TRENTON, N. J., PITTSBURG, Pa., KEDD, 1909. APRILIS 20-án.

VI. Year. No. 32.

A MAGYAR PARASZT FÖLDJE.

VALAHÁRA EGY OKOS SZÓ HAZULRÓL.

Ritka az okos szó odahaza, már a mennyiben a szegény ember dolga jön tekintetbe. S még ritkább az őszinte és komoly szó azok érdekében, akiket külföldiek Magyarországból, hogy itt Amerikában keressenek hazát és kenyert. Annál inkább lepett meg bennünket egy cikk, melyvel a *Magyar Hírlap* hasábjain találkozunk. A „Magyar paraszt földje”-ről beszél az a cikk. Nem arról a földről, amely még most is a paraszta, hanem amelyből kizavarták s amelyhez visszasegíteni kellene őt minden áron. Adjuk me a cikket:

A magyar embernek még a szive szerelménél is van egy nagyobb szenvedélye: a föld szeretete. Amit érez a francia tőzser, amikor gyarapodó aranyait lágy tapintással számolja s a pénzkincs édes aranyatakja melegen előmlik bizsergő ereiben; amit érez az angol gyáros, amikor a zakatoló telep közepén állva, a gögös földi hatalom bírásában büszkén elgondolja, hogy mindezt iparkodó zajt, kerek rohánását, emberi sürgést-forgást ő indítja avagy állítja egyetlen intéssel: ugyanezt érzi egy harmadik változatban a magyar ember, amikor kiáll földjére, meghittén, ragaszkodással szettekkint ott az ő saját világán és melőző szeretettel merül el lelke a vetés elringó hullámaiban. Mindene a magyar embernek a föld — ha újra pogány istent kellene választania, sem a lobogó tüzet, sem a ragyogó napot, sem semmi más egyebet, hanem a földet, a termő, buja földet imádná, mert turáni szabad véreben van, hogy boldog fészket csak úgy tud rakni magának, ha a tulajdon földjén rakja. Az ázsiai őshazát is azért hagyta el s foglalt új hont magának, mert elfogyott az ő földje s szolgásgába nem tudta hajlítani délceleg derékát. Ez európai, immár ezeréves hazából is nem azért vándorolt-e ki legtöbbször, mert nem tudott egy életnek verejtékké poeokolásával sem földet szerezni itt magának? *Hiscen a kivándorlás statisztikai megfigyeléseiből immár bizonyos, hogy a magyar paraszt [eltérően más kivándorolt parasztojtól] nem sokáig marad meg gyári munkásnak, még a legnagyobb munkabér sem vonzza önzésképpen, hanem csak mint alkalmas eszközt, s így sem tovább, csak addig, amíg össze nem gyűjtött egy kis tőkét, amelyen akár helyben Amerikában, akár itthon Magyarországon — földet vehet magának!*

Igen, ha a földhöz képest mint történelmi tényezőnek valaha találó alakot akarnak adni, a magyar paraszt pályázhatik legtöbb joggal annak megismerésére. Kimondhatatlanul kiváló faji tulajdonsága ez, amelyre szerencsésebb politikai viszonyok közt bizvást a gazdasági szerkezetnek leg-tökéletesebbikét építette volna fel. Mert hiszen a nemzeti életben nemcsak az etnográfiai örökökvalóságot biztosítja a parasztnép, hanem a gazdasági struktúrának is ő a nélkülözhetetlen fundamentuma, amely, ha szilárd, akkor épülhet csak rá felsőbb tagozatú ipar, kereskedelem és pénzgazdaság. Földjéhez ragaszkodó gazdag parasztnép: ennek a milliónyi száma adja egyedül kiadós fogyasztóját a többi termelésnek. Amennyit a parasztnép a földjéből értéket magába szív, az szivárog csupán a felsőbb rétegekbe, az nyújtja az egyedüli

alapértéket a felsőbb eloszláshoz és az illetén való értékközvetítéshez; ahol viszont nincs alapérték, ott nincs mit fokozni. És a magyar parasztnép nem gazdag. Sőt megdöbbenően szegény. Nincsen földje. Pedig imádjja a földet.

Nyilvánvaló, hogy itt egy kóros elváltozásról van szó. A magyar paraszt, mint Földnélküli János, mindent elront, mindent bura fordít ebben az országban. Nemesek miatta nincsen gazdasági kifejelettség, hanem miatta van gazdasági [s nyomában politikai] függés Ausztriától. És miatta, az ő szegénysége miatt van — nemzetiségi kérdés. Hej, pedig annak a népek, amelyet a sors arra rendelt, hogy ide a nagy magyar Alföldre tegye a lábát, lett légyen még olyan hitvány, megadatott gazdagon a mód hozzá, hogy dus medréből ezer évnél jóval korábban ki lehessen csordulnia és előtenie a maga fájával azt az egész földterületet, amelyet a kardjával kihasított magának. És ez a derék jó magyar faj, amely nemesek szereti a földet, hanem elég szapora is, hozzá dolgos is, meg a legintelligensebb fejű paraszta Közép-Európának, mégis csupán csak a vitézségével tudott hódítani, de nem egyszerűen gazdasági fegyverekkel, sőt a maga fészében, az Alföldön sem tud megélni, onnan is kivándorol. Mivel hogy helyzete az a tehetetlen helyzet, amelyben az önégetés esodót mond, lévén az ő minden bajának kútfeje, hogy — nincsen földje.

Mindig is kevés volt a földje a magyar parasztnak; de a jobbágykorban csak elviselte valahogy, hiszen a rög, amelyhez kötötték, ha nem is volt az övé, csak eltartotta valahogy, mert ha az emberek közt az utolsó volt is, viszont a haszon-állatok darwini ranglétráján az első volt a jobbágy, akinek fizikumára okosan ügyelt a gazdája. Hogy megszűnt jobbágy lenni, mint ember előkelőbb lett — de ki-pottyant a hasznosságára létra felső fokáról. A maga erejére lett utalva, de ami erőt adna neki: a föld [ha az őreg apjának még volt is belőle] az öröklés révén való szétforgácsolódásban egészen kisiklott kezéből. És nem volt mindmáig nehezebb dolog Magyarországon, mint hogy a paraszt a maga erejéből új földet szerezzen magának.

Matematikai bizonyosság azért, hogy ha a paraszttulajdonosok számát szaporítani akarjuk, akkor földhöz törekvő iparkodásában a parasztnép szabad a tehetetlenségében magára hagyni, hanem az államnak meg kell őt segítenie. A magyar államnak a legelőször kötelessége, hogy a magyar parasztnépet a maga módja szerint boldogítsa, vagyis földhöz segítse. Tartozik ezzel a nemzeti szempontnak, tartozik ezzel szorosán véve a földmivelésnek, de tartozik ezzel az iparnak és kereskedelmnek, nem is tudnók hamarosan megmondani, hogy melyiknek inkább.

Sok ideig nem volt megkönnyítve a magyar népek a földszerzés. Ujabb időkben azonban hál' Isten, üdvös változás történt s még fokozottabban történni akarózik ez a téren. Földhöz persze olyan módon, mint a földhöz apostolok képzelik, a hivatásosztó apostolok képzelmek, a hivatásosztó szive mélyéig megindult kormány sem juttathatja a népet: akinek nin-

esen pénze, annak sem azelőtt, sem most, sem soha kormány földet nem szerezhet. Hanem sokat segíthet egy faját-népet szerető kormány a birtok után kívánczó s némi pénzzel rendelkező embereknek a cselekedatos és olesó parcellázással és telepítéssel. És a földmivelési kormány ujában meg is tette, hogy egyrészt állami birtokokat kisebb parcellákra osztva, nagyon kedvező bérletbe adott, másrészt pedig magánbirtokokat is megvett külföldön erre a célra, a nép között való jutányos felosztásra. Nagy birtokosok számára — mint Darányi kijelentette — nincs is többé kincstári birtok eladó, hanem mind csak arra való, hogy vagy betelepítsék, vagy kisgazdáknak bérbeadják.

A telepes községekben pedig jól meg lehet élni; nemesek a föld és ház kedvezményes vételárát képesek a telepesek pontosan törleszteni, hanem a mellett jól táplálkoznak és ruházkodnak, még meg is takarítanak évente egy kis összeget. A hat millió koronás kezdő telepítési alap s a belőle keletkezett tizenhat új telepes község tehát sikeresen alkalmas arra, hogy akik ezzel az államépítő művel nálunk hivatásból foglalkoznak, gyakorlati oldalairól is megismerjék, mintegy kísérleti alapon kicsinyben kitanulmányozzák a telepítés minden csínját-binját s addig-addig pallérozzák működésüket, míg minden előre nem látott, de mégis beállott komplikációnak, elfajulásnak, bajnak szérumát is kiváltják és most már módjukban álljon a nagy múlttal a preventív beoltást alkalmazniok s immár mindjárt kezdettől fogva teljesen egészséges szervezetet produkálniok. Egygyel több ok ez arra, hogy megnyugvást keltsen bennünk az a körülmény, hogy elérkezett a telepítési akció hathatósabb folytatásának az ideje s hogy Darányi meg is szerkesztette már százhusz milliók törvényjavaslatát a telepítésről és parcellázásról.

Bizonyos dolog, hogy a honfoglalásnak késői szükség szerű epilogusa ez a telepítő-akció; elkerülhetetlen pótlás. Bizonyos dolog, hogy a megoldása immár csak modern lehet: egy sereg ijjász helyett egy sereg millió kell hozzá. S végül bizonyos dolog, hogy a Tass, Huba, Töhötöm s a többi vezér abbamaradt munkáját, ha valakinek, a „nemzeti” kormányának kötelessége kezébe venni.

ELHAMVASZTOTT FALU.

Pusztító tűz Vas megye határában.

Egy vasárnap beérkezett szűkszavú kábelsürgöny szerint szombaton nagy tűz volt Vas megyének egy határszéli községében.

A tüzet elfojtani nem bírták s az egész község leégett. Körülbelül hatszáz ember vált hajléktalanná s a nyomor enyhítésére mindjárt segélymozgalom indult meg.

A kábelsürgöny nem mondja meg a helység nevét s így mi is csak a hazai lapok beérkezése után fogunk bővebbet jelentetni.

FORRONGÓ MOHAMEDÁNOK.

VÉRES MÉSZÁRLÁSOK A FÉLHOLDNAK JELÉBEN.

A töröknek hatalma már a mesék országába tartozik. Szinte el sem hiszi már senki, hogy az az ország, melyet egy évszázad óta „beteg ember”-nek neveznek a diplomácia világában, valamikor annyira erős volt, hogy megremegett tőle a világ.

Törökország megfélemezett arról, hogy a haladás oszlopaira kell támaszkodnia, ha továbbra is tényezőnek akar bizonyulni a népek tanácsában. S mivel a haladás elől elzárta a kapuit, a maradiság férgé addig rágódott a testén, míg ez a test végképpen el nem gyengült.

Tavaly azután a jobb belátásnak megembérelték magukat. Új alapokra akarták fektetni hazájukat, hogy ezt a végromlástól megmentsék. Kikerészakoltak a szultántól alkotmányt, kaptak felelős kormányt és népképviseletet. A török parlament megnyitása új korszakot ígért Törökország történetében.

De a haladás eszméjének látszólagos győzelme tette ébresztette a maradiság képviselőit is. Összeszedték a haladás ellen s azt mondják, hogy maga Abdul Hamid szultán volt annak az összeesküvésnek lelke. A minap azután, amint ezt lapunk pénteki számában jelentettük, a fanatizált katonaság körülvette a népképviselek házát és ebből kiüzte a haladás eszméjét.

De a haladás eszméje nem adja meg magát. Szalonikiből, amint ezt ujában kábelkezük, az ifju-török párt katonái Konstantinápoly felé mennek és a polgárháború eszerint el nem kerülhető.

Véresebb fogja ezt a polgárháborút az a körülmény tenni, hogy a régi azzal vadozóják a haladó-pártiakat, hogy törekvésük a mohamedán vallás ellen irányul. A történelemből tudjuk, hogy a török minden háborúját egyttal vallásának szent nevében vívta meg s hogy a tudatlanságban nemelkedett népet most is a vallása numusával lehet leginkább fanatizálni. A keresztény kereskedők Konstantinápolyban ennek tudatában máris féltik vagyonukat és életüket. Üzleteiket zárva tartják és maguk nem mernek kimozdítani házaikból. A szultán pedig élesztgeti és szítja a tüzet. Abban a pillanatban, mikor a népet azzal bujtogatták, hogy vallása ellen akarnak elkövetni merényletet, a szultán, aki különben sohasem bizonyult bőkezűnek, nagyobb összeget osztatott szét a török papnövendékek közt, a mohamedán vallás jövő őrjei közt. És a szultán eme sakkhuzásának meg volt a kellő hatása.

Az ifju-török párt azonban a szultán ebbeli tettében is beigazolását látja annak, hogy maga a császár szította a katonák forrongását s ennélfogva minden törekvésük odairányul, hogy első sorban Abdul Hamidot mozdítsák el trónjától.

Magától értetődik, hogy ezeket a zavarokat mindenekelőtt azok sietnek felhasználni a maguk javára, akik különben is mindig azon voltak, hogy megbontsák Törökországban a békét. Így Albániában és Macedoniában talpraállott a nép s köztük és a török katonák közt máris voltak véres összecsapások. Az egyik albániai garnizonban a katonák fellázdak a tiszt ellen s ezeket egyszerűen elkergették.

Egy tegnap beérkezett kábelsürgöny szerint a török katonai akadémiának kétszáz tisztjét embertelenül lemészárolták.

Közben a haladás pártja, amelynek ugyancsak nagy a befolyása és hatalma, nem marad tétlen. Az ő katonáit egyre hozzák a vonatok a török főváros közelébe s nem állítunk nagyot, amikor azt mondjuk, hogy Konstantinápolyt ostromolni fogják, mire e sorok napvilágot látnak. Hogy az ostrom a haladó pártiak győzelmével fog végződni, majdnem kétségtelen. Mert habár igaz, hogy a Konstantinápolyban elhelyezett katonák egytől-egyet a szultán hű emberei, igaz az is, hogy ezek a katonák szintén fellázdak tisztjeik ellen s így vezetés nélkül vannak. A haladó-párt győzelmé a szultán bukását fogja jelenteni.

A Törökországban kitört polgárháború megint ürügyül szolgál Ausztriának arra, hogy a leszerelést elhalassza. Meglehet, hogy okosan teszi, mert valószínű, hogy Törökország belzavari európai bonyodalmakhoz fognak vezetni.

DRÁGUL A KENYÉR.

Chicago-ban egy Jim Patten nevű vállalkozó huszmillió bushel búzát vásárolt össze s ezzel természetesen mesterségesen magasra srófolta a búzának árát. Ezen az üzletecskén ő és társai néhány nap lefolyása alatt kerék ötmillió dollárt nyertek. Most azután Patten beállott a proféták közé s azt mondja, hogy a búzára kivett behozatali vámot el kell törölni, mert az Egyesült Államok nem képesek a saját szükségleteinek fedezésére elegendő búzát termelni. Azzal érvel ő is, más is, hogy az Egyesült Államok népessége 65 százalékkal szaporodik, míg a búzatermelés csak 25 százalékkal gyarapodhat.

Meglehet, hogy igazuk van s hogy idővel az Egyesült Államoknak tényleg be kell hozniok búzát. Ez idő szerint azonban a buza-kivétel virágzik. Van tehát elég buza, de a kenyér mégis megrágtult, még pedig tisztára azért, mert egyes spekulátorok meg akarták tölteni zsebeiket aranyakkal a nép rovására.

MAGYAR ASSZONY BAJBAN.

Több más szép erény közt a denuncziálás is kezd lábrakapni az amerikai magyarság körében. Még csak néhány hónap előtt *Rudnyánszky Gyulát* hozták bajba azzal, hogy vádakat emeltek ellene az ellis islandi bevándorlási hatóságnál, most pedig egy „névtelen honfittás” egy magyar asszonyt jelentett fel.

Bleicher Róza asszony a minap érkezett ide Magyarországból. Anyjához törekedett, akinek New Yorkban a hetedik avenuen üzlete van. Egy „honfittás” alig tudta meg az asszony megérkezését, mikor sietett a bevándorlási hatóságnak jelenteni, hogy a fiatal asszony megszökött az urától s itt erkölcselen életre akarja magát adni.

Bleicher Rózát és anyját persze beidézték, de az asszony minden kétséget kizáró módon beigazolta, hogy férjének tudtával és beleegyezésével jött ki New Yorkba anyjának látogatására. Persze azonnal szabadon bocsátották.

Németh János

V. CSÁSZARI ÉS KIRALYI KONZULI ÜGYVIVŐ, A LEGREGIBB ÉS LEGMÉRŐSZÁTHATÓBB PENZKÜLDŐ ÉS HAJÓJEGYELÁRUSÍTÓ BANKAR AMERIKÁBAN. A HONFITARSAK MINDEN NEVEN NEVEZENDŐ ÜGYEIBEN LEKLIKMERETESEN JAR EL ÉS EZERT MINDENKI TELJES BIZALOMMAL CSAK HOZZÁ FORDBULJON. ARJEGYZEKERT, BORTÉKOKERT, VALAMINT MINDEN FELVILÁGOSÍTÁSERT IRJON E CZIMEN:

John Németh, Banker, 457 Washington St., New York, N. Y.

MAGYAROK AMERIKÁBAN.

A SEGÉLYEGYLET NEGYEDÉVI KÖZGYŰLÉSE. Ma, kedden este tartja meg a new yorki magyar segélyegylet a Boulevard-kávéházban rendes negyedévi közgyűlést. Az igazgatóság a közgyűlésen nagy eredményekkel lép a tagok elé: jelentheti a házvetést s az építkezést. Igaz, hogy az építkezés költségei még nincsenek teljesen fedezve, de a buzgó igazgatóság bizonyára fog módot találni a hiánynak pótlására. A new yorki segélyegyletre ez alkalommal felhívjuk a vidéki magyarság figyelmét is. Ezt az intézetet, mely az amerikai magyarok legjótékonyabb intézménye, pártolni, támogatni kellene. Az évi tagdíj csak 5 dollár s ezekből a tagdíjakból támogatják azokat a szerencsétlen honfitársakat, akik, édes reményekkel eltelve, de pénz nélkül és barátok híján érkeznek hazulról ide az idegenbe.

A MAGYAR KÉPVISELŐHÁZ VOIT PORTÁSÁNAK BALESETE. Beil Antal, New Yorkban 1525 második avenue alatt élő honfitársunk, a darabont-időkben a magyar képviselőház portása volt. A nagy „tisztogatás” idejében Beil Antalt is elbocsátották s ő, a végkielégítéssel a zsebében, eljött New Yorkba, ahol az asztalos mesterségre adta magát. Szorgalmasan dolgozott s meg is élt mestersége után, de most csütörtökön oly baleset érte őt, mely sokára kivette a gyalut a kezéből. A tizennegyedik utcában egy állványon dolgozott, mely lerokkadt alatta. Beil lezuhant s oldalbordája eltört. Esméletlen állapotban vitték őt lakására, ahol a szerencsétlen ember, családja nem lévén otthon, esti hatig orvosi segítség nélkül, teljesen magára hagyva feküdt. Beil most már veszélyen kívül, néhány hétig nyomni fogja azonban az ágyát.

ELELMES MAGYAR BECSAPOTT EGY AMERIKAIT. A new yorki magyarok jóízűt kaczagnak egy hét óta F. Ö. honfitársunk elmésségén. F. Ö. — van-e New Yorkban magyar, aki e két kezdőbetűnek tulajdonosát nem ismeri? — különben két dologról nevezetes: sárgaszőrű kutyájáról és hasbeszélő tehetségéről. F. Ö. beszél hasból, nem pedig a kutyája. Megseleksi ezt különben sok más ember is, különösen újságíró kollégáink körében. De térjünk vissza az eset hőiséhez. F. Ö. nem bírta értékesíteni sem a hasbeszélő tehetségét, sem a kutyáját. Pedig pénzre volt szüksége.

Ezt a szükségét érezte ugyan már máskor is. Ez egyszer azonban nagyon, igen nagyon érezte. Husz cent volt az összes vagyona. Vacsorázni azonban kell. F. Ö. tehát fogta magát s mivel a tavaszi nap másokat is kicsalt a szabadba, husz centjével és kutyájával kiment Coney Islandra, ahol hosszabb gondolkodás nélkül beült az egyik legfinomabb vendéglőbe. Jött a pinézér.

— Hozzon nekem egy szétét. Hát te mit rendelsz? — fordult F. a kutyájához.

— Sonkás szendvicset, — válaszolt a hasbeszélő kutyája.

A pinézérnek erre a lélegzete is elakadt. Szaladt a gazdája után. A hasbeszélő kutyája a vendéglős előtt is kijelentette, hogy ő sonkás szendvicset eszik. Mire a vendéglősnek minden hajaszála nem meredt ugyan az égne, mert kopasz volt az istenadta, de alkudozni kezdett a kutyára. 20 dollárt ígért. F. ötvenen alul nem adta. Végre megkötötték az egyezséget. A vendéglős leszurkolta az ötven dollárt. Hasbeszélő honfitársunk jólakott, fizetett, aztán vette a kalapját, indult kifelé. A kutyája utána. Visszaszólt rá:

— Te itt maradsz. Eladtalak. — Tudom, nyomorult, — felelt a kutyája. Ötven dollárért adtál el. De Isten engem úgy segítjen, ez életben nem étek ki többé egyetlen szót sem a számon.

És a kutyája hiú maradt az esküjéhez. ÖZV. BLAU JENŐNÉ MENYASZSZONY. Blau Jenő honfitársunkat, a hosszabuzsú new yorki magyar politikust, aki derék nejének segítségével vendéglőzletet folytatott, ismeret mindenki. Vagy harmadfél év előtt megbetegedett. Rövidesen meghalt és a magyarság nagy részvéte mellett kísértük ki őt az örök nyugalom helyére. Az özvegyasszony folytatta az üzletet, ahova szívesen jár el mindenki, aki szereti a jó falatot. Az egyre nagybodó üzlet, meg a bibliai mondás, hogy az ember ne maradjon egyedül,

Leikézzék és egyleti titkárok ne feledjék, hogy

KÉTSZÁZ HIMZETT MAGYAR ZÁSZLÓ
hirdeti, hogy az egyedüli megbízható magyar zászló- és jelvénykészítő

Perényi Béla
335 EAST 14th STREET, NEW YORK.
Irjon árjegyzékért és költészetért.

no meg azután Braun Herman honfitársunk határozott udvarlása megérték Blaué asszonyban az elhatározást az özvegyi fátynak a menyasszonyi fátynál való felesérelésére. A napokban volt az eljegyzés, június havában lesz az esküvő. Gratulálunk.

A MUNKA ÁLDOZATAI. A magyar munkások balesetei Amerikában állandó rovatot képeznek minden amerikai magyar lapban, habár nagy ama balesetek száma, amelyek tudomásunkra sem jutnak. Most a New York állambeli Troyban követett el tömeggyilkosságot a munka. A város közelében egy vállalkozó ásatási munkákat végeztetett magyarok által. A munkások alatt a föld megcsuszott, magyarjaink a mélységbe zuhantak, ahol a reájuk omló föld eltemette őket. Öten, névszerint Kármán Gyuri, Soltesz István, Duk Tivadar, Topeka Simon és Fésűs Mihály, halálukat lelték a föld alatt.

MC ADOO UJ PLÉBÁNOSA. Erdőújhegyi Menyhért magyar római kath. plébános, aki tudvalegleg hosszabb időn bujta egy könyv megírása céljából a new yorki könyvtárakat, majd New Yorkból Canadába, Wakawába ment, később Bíró Mihály plébánost, aki Magyarországra utazott, helyettesítette Buffalóban. Amint most Mc Adooból értesítettek bennünket, főt. Erdőújhegyi Menyhért a mcadoo új magyar plébániát foglalta el legújában.

ALMÁSSY IRMA JUTALOMJÁTÉKA. Szombaton, május elsején, és vasárnap, május másodikán, nagy műveltségben fog részeseülni New York városának és környékének magyarsága. E két napon mindig esti 8 órákor fogja a new yorki magyar színtársulat színrehozni a negyedik utca 68. száma alatt levő Manhattan Lyceum-ban Lehár Ferencnek világhírű operettjét: A VIG ÖZVEGY-et. Az első előadás egy érdemes művész, ALMÁSSY IRMA, megjutalmazására fog szolgálni és hiszünk benne, hogy a new yorki magyar közönség Almássy Irma örömmel fogja elfogadni a műveltségben és a műveltségben lesz része. A második, a vasárnapi előadás, a márczius tizenötödiki bizottság javára fog megtartatni.

A szerepek kitűnő kezekben vannak. A czimserépet, Almássy Irma fogja játszani, Danilót Thury Ilona alakítja, a „tisztességes asszony” szerepét Sugár Jolán választotta. Karacs Imre lesz az Exzellenziás ur, Koszta Ákos fogja Rosillont énekelni és Hor-

Alapítottatt az 1889-ik évben. Egyesült erővel.

JACOB KLEIN
MAGYAR BANKHÁZ, HAJÓJEGY- ÉS KÖZLEKÉZŐI IRODA.
A PENNSYLVANIA VASÚTTÁRSULAT EGYESÜLŐ MAGYAR FŐÜGYNÖKSÉGE
1340 PENN AVENUE, PITTSBURG, PA. 207 SIXTH AVENUE, HOMESTEAD, PA.
DUQUESNE, PA.

KÖLDÜNK PÉNZT az ó-hazába gyorsan és biztosan; a legrovidebb időn belül kifizetjük a pénz kintalását igazoló eredeti postal feladó-vevényt.

VESZÜNK ÉS ELADÜNK külföldi pénzeket. Pennsylvánia állam bankházainak nagy részét mi látjuk el haza pénzzel. Pénzeket elfogadjuk megörzés végett és fizetünk kamatot; kívánságára elhelyezük bármely hazai bankban, vagy a Magyar Királyi Postakasszék pénztárában és besorozzuk az eredeti betétkönyvecskét.

ELADÜNK HAJÓJEGYEKET bármely hajóra a hajótársulatok eredeti árán és nagy kiterjedésű összeköttetésünkkel fogva utasaink mindenütt a kellő védelemben részesülnek.

JOGI KATONAI, TELEKKÖNYVI ÉS HAZAI PERES ÜGYEKBE szakértelemmel, gyorsan és pontosan járunk el.

Irjon árjegyzékért e címre:

JACOB KLEIN
1340 PENN AVENUE, PITTSBURG, PA.

VILLIAM S. SUSSMAN
INGATLAN-ELADÁS ÉS BIZTOSÍTÁS.
KÖLCSÖNÖK INGATLANOKRRA.
Telefon: 5522 Broad.
42-44 BROAD STREET, 38-40 NEW STREET,
NEW YORK.

“A VIG ÖZVEGY” NEW YORKBAN
LEHÁR VILÁGHÍRŰ OPERETTJE MAGYAR ELŐADÁSBAN.
Almássy Irma jutalomjátéka
MÁJUS ELSEJÉN ÉS MÁJUS MÁSODIKÁN ESTI 8 ÓRÁKOR
a 66-68 East 4-ik utcán
MANHATTAN LYCEUM-ban

A vig özvegy.....ALMÁSSY IRMA
Danilo.....THURY ILONA
Tisztességes asszony.....SUGÁR JOLÁN

A férfiszerepek Karacs Imre, Koszta Ákos és Horváth Lajos kezében vannak. Uj díszletek. Kitűnő zenekar.

A VASÁRNAPI ELŐADÁS A MÁRCZIUS TIZENÖTÖDIKI BIZOTTSÁG JAVÁRA FOG MEGTARTATNI.

Tárcza.

HATÁRÓRSÉGEN.

Irta: Abonyi Árpád.

Márczius elején délután négy órákor egy öreg és egy fiatal baka került a „nagy fa” alá. Ez a nagy fa hatalmas, vén tölgy volt, mintegy kétszáz lépésnyire a czölöpökből durván összerótt határszéli Block-Haustól, melyben a Gränz-Wache tartózkodott. [Magyarul nem irhatom, mert régi savanyu komikunálunk, hogy ezen a nyelven ezivilben sem igen értjük egymást.] A káplár, aki a Gränz Postot leváltotta, valamint mormogott az újnak, azután sarkon fordult és visszavitte a régi őrséget a Blockba.

Az új „vedette” magára maradt a nagy fa alatt. E kopár, esendes, vad helyen meg volt engedve a leülés is, a pipázás is. Sok hasznát ugyan egynek sem lehetett venni. Nyirkos volt a föld is, a levegő is, s egyképpen hideg. Nagyon el kellett dugni a dohányt, hogy meg ne vegye a nyirok.

Az öreg — harminczéves — rezervista mindazáltal előkotorta a pipáját, lassan, gondosan megtönte és rágyújtott. Aztán rápillantott féloldalt a mellette állingáló fiatal „lineabeli” legénykére és látta, hogy az nagyon esendes, nagyon szontyolodott fiú... bizony tán nem is magyar. Azután sodort egyet-kettőt vastag, tömött hajuszán, jobban megsortyogtatta pipáját és a magyar paraszt komótos, nagy nyugalommal végignézett az „listenverte” földön, hová alig egy hete érkezett meg, valami nyolczszázad magával, egyenesen a tavaszi szántás mellől. Ott kellett hagyni házat, ekét, asszonyt, gyereket és bé kellett állgatódnie ismét az immár rég „beofiorolt” angyalbörbe, mert hogy eképpen parancsolja a császár.

A szemlével nem igen lehetett megelégedve, mert kétszer is megcsóválta kemény, kerek fejét és kiköpött maga elé a földre. Rongy ország, hogy az isten akárhová tegye... csupa szegény-füves, sziklás kopárság az egész, bármire néz. Ez a nagy fa a határ. Azon túl hirtelen ereszkedő legelőfele húzódik a patakig, mely szikláról-sziklára vágódva rohan valahová lefelé, ő tudja, hová. A patakon túl hegy, mellette, mögötte megint hegy és megint még hegy, egész a világ végéig tán, vagy még azon is túl. Ez Montenegro. Hallott róla eleget, bár szemtől-szembe csak most tisztelheti.

Ezekért a sziklás, kopár hegyekért kellett otthagynia az ugyancsak fölötté sűrű tavaszi munkát. Hát bizony ezekért nem érdemes. Imhol azonban mégis áll a nagy fa alatt és őri a határt. Ki ellen? Az őrdög tudja. Montenegroi nyilván oly kevés lézeng a világon, hogy ide egy szál se jut. Mert egyetlen egyet sem látott az ideparancsolt Gränz-Wache ősz eleje óta — hiába strázsáltak éjjel-nappal a határt szelben, hóban, fagyban még karácsony éjjelén is, ami bizony förtelmes munka volt és bátran elmaradhatott volna. Aminthogy ez az egész hiábavaló strázsálás is bátran elmaradhatna. Nem terem ezeken a hegyeken ember.

Midőn ezt így szép lassan eldöntötte, visszafordult sorsának fiatal osztályos társához és egy darabig megint csak szóltanul nézegette. Hát biz ez fölötté szomorú fiúnak látszott. Ugy állt ott a fa alatt, mint egy megázott tüzök. Igen fiatal legényke is volt, — az öreg rezervista még a törvényes huszonegy esztendő sem adta meg neki, bár hiszen ez alól mostanában már nem soroznak. Lehet ugyan, hogy másnemű ivadék az istenadta és nem magyar, — különben meglátszanék orra alatt a bajusz, de nem látszik ott még ütközőféltben sem semmi. Csú-

pasz és egyébként is szép piros arcu, mint egy leány. Tehát alighanem német.

— Hogy hívnak, öcsém? — kérdezte, midőn már beleunt a hosszú hallgatásba s nekitámasztva széles, zömök vállát a fának, barátságos arcot igyekezett mutatni a fiatal katonának.

— Nagy Jánosnak.

— Né, a fenét — hökkent meg az öreg — hisz akkor bizony tán nem is vagy nímét?

— Hát a kutyája...

— Lám, pedig az elkényszeredett pófad után azt gondoltam, öcsém, ne vegyed megbántásnak... hogy aféle megszomorkodott nímét vagy, pedig hát nem vagy. Tudod, ez jó, mert az én természetem nem igen veszi be a nímét. Ha már itten egy kenyéren szírogunk, jobban szeretem, ha az enmagam fajtájával vagyok. Az én nevem Török István. Ispánymezőri rukkoltam bé.

— Én Laczfaluról.

— Nem igen esmérem, bár hallék róla. Messze vagyon tőlünk. Te sem igen esméred az én falumát?

— Nem igen.

— De hírt csak hallád? Nem?

— Vagy igen.

— Mert hogy messze vagyunk egymástól, nem is igen esmérhetjük egymást. Ez nincs másképpen. Azonban elég, hogy nem vagy idegenség, mert akkor nem tudtam volna jó szemmel rád nézni, öcsém... mit mondok... van dohányod?

— Van.

— Akkor gyujts rá.

— Nem lehet; eltört a pipám.

— A mán baj! Uj pipát nem vehetsz ezen a piszok földön, ezt bélatom... Hát tudod mit! Szíppantok a magamból még egy párat, azután kölcsönbe adom — jó lesz?

— Jó.

Ugy lett. Az öreg kiszívta a pipát,

azután kiverte belőle az alja hamut és szó nélkül átnyújtotta a fiatalnak. Az illendően megköszönte, rágyújtott és egy darabig némán szivogatta a megnyirkosodott kincstári dohányt. Eközben hideg szél csapott le a még mindenütt hóval borított montenegroi hegyekről és megborzongatta a két embert. Össze kellett gombolni a köpönyeget.

A rezervista megszólalt.

— Hátra vagyon itt még a tavasz, — mondotta, miközben tünődő tekintetét végighordozta a hóval borított hegyeken, — nálunk már elébb vagyunk; fájnul szánthat, akit el nem vittek.

— Sokat elvittek? — kérdezte a fiatal, nyilván csak azért, hogy szójjon valamit.

— Azt mondják, hamar vége lesz.

— Minek?

— A verekedésnek.

— Ki mondta?

— Az őrmester úr.

— No mán ezt nem tudhassa még az őrmester sem, bár egyébként sok mindent tudhat. Inkább azt gondolom, hogy sokáig elhúzódnak a dolgok, ez pedig nagy baj nekünk. Meg nekem is.

— Nekem mindegy.

— Elhiszem, hogy néked mindegy. Ugyan bizony hány kicsi hónapod vagyon még hátra?

— Tizenhólv.

— Tyű, akkor várhatsz, öcsém, — néked nem sűrűs. Más az én dolgom, mert elmarad a tavaszi munka s ez okon megeheti a fene a nyárit is. Ládd, ezért haragszok erre az egész rongyos országra, meg a czernagóczokra is, akik azonban — ugy látom — nincsenek. Láttatok-e vagy egy szálat, mióta itten vagytok?

— Nem a Fehérnépet, azt láttunk.

— Hol?

— Ott, túl a hegyen.

— Embert egyet se?

— Egyet se.

— Hát marhá!

— Azt se.

— Persze, mert elhajtották az ortók elöl. Mert ezek legelsőbben is a marhát mentik. Egy szó, mint száz, nem láttatok semmit?

— Nem a!

Az öreg rátámasztotta állát a fegyvere csövére s míg szemei figyelmesen végigkutaták a szemhatárt, arca felvidult s ajkai körül megjelent egy kedélyes mosoly.

— Én pedig azt mondom néked, öcsém, hogy én látok ám valamit...

A legényke megrezzent s ösztönszerűen puskája után kapott.

— Sohse bántsd a furulyádat... — intette le mosolyogva az öreg, — nem afélett látok.

— Hát mit?

— Egy kis kutyát.

— Mit, bátyám?

— Mondom, hogy egy kis kutyát, — folytatta az öreg s kinyújtott jobbával lenutatót a patak felé, ahol a kopár, itt-ott még havas mezőn egy fekete pont látszott mozogni erre-arra.

A fiatal megeröltette szemeit, hogy jobban lássa az ide-oda mozgó fekete pontot — látása azonban nem versenyezhetett az „öreg” rezervista csodálatosan éles szemével.

— Nem igen látom... — mormogta fejét rázva.

— Már pedig az egy kis fekete kutyája, — magyarázta határozott hangon az öreg, — még pedig aféle gazdátlan jóság, aki elbódorgott hazunét és most nem tudja, hogy merre szűkebb szegény fejének a világ. Szentiké is, látom... Maródi a bal első lábára. Tán a mi szanitéceinket keresi?

Az öreg elnevette magát.

— Keresheti kee azokat, míg a világ s egy-két nap... soh’ sincsenek azok elé, amikor szükség vón rájuk.

váth La
Olvasóit
jegyekrő

KOTH
teken ke
itéletet
aki tud
Márton
ügyvéde
berölés
A bírót
kelőbb
hogy a
vel a le
lik a sze
ben ado
mölcséne
nak biz
Sára él
hogy en
kihírdet

KUTH
Kuthy
ref. lelke
gebben
szintén
dástra.
végzett
lattal v

NEM
ORSZÁG
YORKI
Gotfried
tos Ste
130 Ber
Rozsi,
Miss El
Egyedy
Friedric
430 Ger
Miss Li
lik Julia
Jurának
da [3],
rik J.,
dány Lu
Lindner
Walter
989 Mü
Lena, 1
Podhore
zsef, 116
Miss M
Scheiber
leczky I
1362 S
zsef, 146
1565 W
Zogibo J
E. M. 3

— Lát
— Mo
legényke
— No,
mifelénk
Tán azt
szanitéc
hát nem
is tudja
tya. hog
szik erre
két perc
kell öte
oda né,
hogy ha
Erre a
tona ajk
mosoly.

— Ku
mondott
fa hatal
néhány
gatni ko
— Ku

A ku
zatos, n
volt, —
sérült lá
nyult fe
bakák f
gal azon
nem szá
tovább.

Az ör
re és m
— No,
haj? V
nye, az
igy meg
bizony.

mit. V
nyuban
öcsém,
nit, had
A leg
maga is
a munká
sen, biz
kutyája
éppen

edth Lajos mint Negus fog mókálni. Olvasóink gondoskodjanak idejekorán jegyekről.

KOTEN SÁRA BÜNYÜGYE. Pénteken kellett volna Blanchard bírónak ítéletet mondania Koten Sára felett, aki tudvalegővő esábitóját, Auspitz Márton magyar orvost agyonlőtte és ügyvédjének tanácsára elsőfoku emberölésben bűnösnek mondotta magát. A bírót New York városának legelőkelőbb emberei keresték meg aziránt, hogy a körülmények tekintetbe vételével a lehető legenyhébb ítéletet szabja ki a szerencsétlen nőre, aki a börtönben adott életet a bűnös szerelem gyümölcsének. Blanchard bíró fogékonyan bizonyult, megígérte, hogy Koten Sára élettörténetét tanulmányozza s hogy ennek alapján fogja ma, kedden kihirdetni az ítéletet.

KUTHY ELEMÉR HAZAUTAZIK. Kuthy Elemér, passai ref. magyar ref. lelkész, akinek családja már régebben Magyarországon van, most szintén hazautazik állandó tartózkodásra. Kuthy Elemér szép munkát végzett Passaicon és hívei csak sajnálattal veszik tudomásul távozását.

NEM KÉZBESITHETŐ MAGYARORSZÁGI LEVELEK A NEW YORKI FŐPOSTÁN. 12 Adametz Goffried, 49 Bach Mrs. Anna, 77 Baros Stephen, 99 Beyer Carl Adolf, 130 Bernel Miss Kathi, 177 Boros Rozsi, 191 Budai Stefan, 205 Buss Miss Ellis, 253 Dabos Mrs. Anna, 302 Egyed Emil, 329 Franke D., 370 Friedrich Lorenz, 387 Fuchs Mrs. L., 430 Gerencsér Georg, 505 Gyarmati Miss Lizi, 542 Heller Frank, 560 Holik Julia Mrs. [2], 592 Itale N., 634 Jurancz Emerich, 688 Kaufman Frida [3], 712 Kreutz Ignác, 739 Kollarik J., 761 Kovács Sándor, 793 Ladányi László [2], 818 Lendel Johan, 851 Lindner Mrs. Marie, 887 Maksimovic Walter [7], 933 Mészáros Katalin, 989 Müller Benze, 1027 Ophelt Miss Lena, 1071 Péter Mrs. Simon, 1092 Podhoreny Jan, 1137 Reklenswald József, 1164 Ritby Ágnes, 1228 Szabó Miss Mary, 1285 Sebesz Eni, 1297 Scheiber Miss Carolina, 1314 Szelezky Ludwig, 1338 Schmidt Paul, 1362 Singer B., 1411 Schloszer József, 1464 Torma Jon, 1482 Urban S., 1565 Wittmann Miss Anna [3], 1586 Zogibo József, 1612 Zuker Max. — E. M. Morgan, postamester.

— Látod-e már, öcsém?
— Most már látom, — bólintott a legényke.

— No, szegény beste lélek... erre miféleképpen ügyekszik a maródi lábával. Tán azt hiszi, hogy mink vagyunk a szánitók? Bár azok volnánk, de hát nem vagyunk. S tán bizony nem is tudja ez a sánta kis ezernagóc kutyája, hogy ellenség erényében ügyekszik erre miféleképpen? A régula szerint, két percek múlva, amikor ide ér, meg kell őtet haltoltatni. Hát csak állj oda né, öcsém, férből és kiáltd rá, hogy halt!

Erre a jökevű beszédre a fiatal katonája ajkain is megjelent egy gyenge mosoly.

— Kuttyára nem szól a régula, — mondotta, miközben fegyverét a tölgyfa hatalmas törzséhez támasztotta s néhány lépéssel előbbre menve, hivatgatni kezdte a kutyát.

— Kusz, kusz... kom her!
A kutya jött. Lesóványodott, alázatos, nyomorúságos kis kutyaecska volt, — borzas, piszkos és éhes. Megsértült lábát maga előtt lóbálva, lesunyult fejjel, farkosóvalva sántikált a bakák felé s ott végtelen alázatossággal azonnal lehasalt. Csak hogy meg nem szólalt: itt vagyok, nem bírom tovább, üssek főbe.

Az öreg lekuporodott mellé a földre és megsimogatta.

— No, te szegény dögöcske, hát mi baj? Véres a lábunk, látom. Hejnye, az istenit annak a bitangnak, aki így megrugott, mert megrugott, ugy-e, bizony... kusz, kusz... ne félj semmit. Van itt Ferbandslájtni a bornyuban elg — majd bekössük. Hoczi, öcsém, a bornyudból egy darab slájit, hadd kötöm bé ezt a nyavalyást.

A legényke adta a kötszert, aztán maga is lekuporodott, hogy segítsen a munkában. Az öreg gyorsan, ügyesen, biztos kézzel manipulált a kis kutya lábán. Letörülgette a sebet s éppen nekifogott, hogy bepólyázza,

AZ ÉNEKESNŐ GYILKOSA.

Az összeroncsolt női fej a bíróság előtt.

A trieszti esküdtbírósg minap kezdte tárgyalni Födramsberg Gyula magántisztviselő bűnperét, aki Fabry Lucienne énekesnőt borzalmas módon meggyilkolta.

Az eset tavaly július havában történt. Lakovics Viktor napszámos a Riva Mondrachán halászott s közben meglátott a tengerben egy csomagot, melyből vér csepegett. Lakovics kihálászta a gyanus csomagot a tengerből s elvitte a rendőrségre, ahol felbontották. A csomagban egy női fejlet találtak. A rendőrség lefényképezette a fejet és a fotográfiát közszemlére tette ki. Néhány artista megtekintette a képet és abban Fabry Luciennt ismerte fel, aki a trieszti Gambrius-féle orfeumban vendégszerpelt és harminczhat óra óta eltűnt.

Köztudomású dolog volt, hogy a leánynak megtakarított pénze és ékszere van. A csomagban egy kottát találtak Födramsberg ajánlásával ellátva, s egy törülközöt, amelybe L. F. betűk voltak hímelve. A gyanus tehát első sorban Födramsberg irányult, aki akkor Cellich Katarinánál lakott. A rendőrök kikutatták a lakását, s megtalálták ott több csomagban a feldarabolt holttest többi részét. Az ágy mellett a színeszőn cipőit, a kályhában pedig elégetett ruhájának foszlányait találták meg. Előkerült továbbá a házkutatás alkalmával két tör s egy éles konyhakés, amelyekkel Födramsberg a gyilkosságot elkövette. Födramsberg még aznap letartóztaták. Kezdetben konokul tagadott. Azt mondta, hogy Fabry néhány napig nála lakott ugyan, de az eltűnés megelőző napon elköltözött. Valószínűleg szeretőjével, egy Charlotti nevű emberrel utazott el. A bűnlejek láttára azonban beismerte, hogy ő gyilkolta meg az énekesnőt. A harmincznyolcz éves vádlott a tárgyaláson fekete szalonruhában jelent meg. Az elnöknek arra a kérdésre, hogy bűnösnek tudja-e magát, kijelentette, hogy ő gyilkolta meg a színésznőt, de nem azért, hogy megrabolja.

Födramsberg elbeszélte, hogy mikor Fabry Lucienne szerződése a Gambriusban lejárt, arra kérte a leányt, hogy lakjék vele. Ez július 23-án történt. Két nappal később — azon a szerencsétlen napon — így folytatta a vádlott — Lucienne hazajött, s én

még ágyban feküdtem. Kétszázötven frankot kért tőlem, mert el akar utazni. Meg mondtam neki, hogy nincs pénzem, erre ő kiabálni kezdett, szitkozódott, s az arczomba köpött, azután felkapott egy kalapskatulyát és fejemhez vágta. — Olyan dübbe jöttem, hogy kirántottam törőmet, amely éjszaka mindig párnám alatt volt, s ami azután történt, mintha álom volna. Nem akartam megölni Luciennt.

Az elnök figyelmezteti a vádlottat, hogy bizonyára jól megfontolta eselekedetét, mert a tett elkövetése után hihetetlenül nyugodtan viselkedett. Vízet hozatott, kimosta véres nadrágját és a szomszédot megkérte, hogy hozasson neki egy hordárt és egy talicskát, de hiába várt.

Födramsberg: Lekialtottam az utcára egy rendőrnök, hogy jöjjön fel, mert egy leánnyal összeverekedtem, a rendőr azonban azt felelte, hogy csak feljebbvalójának utasítására jöhetne.

Elmondta aztán a vádlott, hogy később meglátogatta őt lakásadónője, Celichné, s iparkodott nyugalmat erőltetni magára.

Szombaton feldarabolta a holttestet és elrejtette, vasárnap Celichnével Barzelalába ment vacsorázni, éjjel tért haza és a börtönöt a feldarabolt holttesttel a tengerbe dobta.

Az elnök kérdésre bevallotta a vádlott, hogy többször próbálta eladni a leány holmiját.

— Igaz-e, — kérdezte az elnök, — hogy testvérenek egy ízben azt írta, hogy küldjön pénzt, mert Amerikába akar utazni, s ha nem küld, kénytelen lesz lopni, vagy ölni?

Födramsberg: Még hét év előtt irtam azt a levelet, de szó szerint már nem emlékszem, mi volt benne.

Az elnök figyelmezteti a vádlottat, hogy aligha hirtelen felháborodásában ölte meg Fabry Luciennt, hiszen a boncoláskor megállapították az orvosok, hogy 14 törzsürással gyilkolta meg áldozatát és nyugodt viselkedése is azt bizonyítja, hogy előre megfontolt szándékkal követte el tettet.

Födramsberg: Nyugodt voltam, mert kerülni akartam minden botrányt.

A vádlottat sok tanu kihallgatása s a vád- és vélebeszések elhangzása után kulára ítélték.

ELPUSZTULT GYÁRTELEP.

Katasztrófa a gömörmezei Ujantaltölgyön.

Hazáról írják: Az egyesült magyarhoni üveggyárak ujantaltölgyi [gömörmezei] gyártelepén nagy szerencsétlenség történt.

A mult hetekben a hutában felállított ujj kemence kazánjának olajjal való megtöltése közben felrobbant a tartály, egy munkás életét vesztette, kettő súlyosan sebesült s az üvegghuta az irodaépülettel, a raktár egy részével együtt a tűz áldozata lett. A kár meghaladja a 100.000 koronát s az épület biztosítva sem volt.

A szörnyű eszt, mely az egész vidéket érthető izgalomban tartja, úgy történt, hogy este 7 órakor a kazán megtöltésével foglalkozó munkás az olajat vederrel merítette a tartályból. A veder véletlenül beesett a tartályba s a munkás, kezében égő lámpával, a veder után nyult, s a lámpától meggyuladt a nagy mennyiségű kőolaj. Az egész vidéket megrázó óriási detonáció kíséretében felrobbant a tartály, a munkást emeletnyi magasságban az épület tetéjére dobta, ahol az összeroncsolt tagokkal feküdt s csakhamar meghalt. A munkások eszeveszetteen futottak ki az épületből, mely gyorsan lángot fogott s a tűz elhamvasztotta a hutát és a szomszédos helyiségeket. A telefon, könyvek, iratok, mintaraktár elpusztult. A rimakokovai tűzoltóság sietett a helyszínre s a gyári tűzoltósággal együtt éjjelre sikerült lokalizálni a pusztító elemet. — A virágzó gyártelep képe most szálnalmas, a munka előreláthatólag hosszú ideig szünetelni fog. A vizsgálat megindult.

FIGYELEM. Aki a coloradoi aranybánya részvényeiről szóló hirdetést GONDOSAN átolvassa, arra a meggyőződésre fog jutni, hogy a részvényvásárlás jó és gyümölcsöző befektetés. EGY részvény ára EGY dollár.

[20, 23, 27]

Eredeti és hamisítatlan

MAGYAR BOROK ÉS PÁLINKAFÉLÉK
legjobb beszerzési forrása Amerikában:

A MAGYARORSZÁGI BORTERMELŐK ÉS BORKERESKEDŐK
ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK NEW YORKI KIRENDELTSÉGE.

Leopold Molnár, Pres.

200 East 10th Street, New York City.

TÖKE: 100.000 dollár. FELESLEG: 500.000 dollár.
Elnök Sand. B. Price. Aleln. I. L. Peck. Pénzt. H. C. Shafer. Hely. pénzt. Jas. Blair Jr.

Scranton Savings Bank

120 és 122 WYOMING AVENUE, — — — SCRANTON, Pa.

Alapított 1867-ben. Alapított 1867-ben.
ÉSZAKKELETI PENNSYLVANIÁNAK LEGRÉGBIBB TAKARÉKPENZTÁRA
Ez a bank elősegíti az embert a takarékoskodásban.
Kamatokat januárius 1-én és július elsőjén kifizeti.
BETÉTEK ELFOGADÁSÁRA SZOMBAT ESTE HÉT ÓRÁTOL NYOLCIG NYITVA VAN.

SZABÓ LAJOS CHROME, N. J. ÉS VIDÉKE
postamester

EGYEDÜLI MAGYAR KÖZJEGYZŐJE. HAJÓ- ÉS VASUTI JEGYEK TÖRVÉNYES ÜGYNÖKE.

Pénzátállítás Európa bármely részébe. Az Egyesült Államokban engedélyezett Money Orderen szállítok, hol \$10.000 óvadék van letéve. Minden reám bízott törvényes ügyeket a legszakoszerűben elvégzek. Tanácsot és utalgatást ingyen adok. CZIM:

LOUIS SZABÓ, Chrome, N. J.

KÖSZVÉNYES?

KÖSZVÉNY, CSONTSAK, AS, DERÉKFÁJÁS ÉS ERŐLTETÉS ELLEN
A LEGJOBB SZER A

Prof. Hager-féle Externin

1 üveg 25 cent. Postán 35 cent. Nagy üveg 50 cent. Postán 65 cent. Ha postán rendel, az árát 5 centes bélyegeken küldje be előre. — Egyedül kapható:

„VÖRÖS KERESZT” MAGYAR GYÓGYSZERTÁRBAN

8901 BUCKEYE RD és 89-1K UTCZA, CLEVELAND, OHIO.

A „Hasznos Tanácsadó”-t mindenki ingyen kapja. Irjon érte.

HARMINCZ ÉV ÓTA FENNÁLL
FALCK A. ÉS TÁRSA
BANKÁR, HAJÓJEGY ÜGYNÖK, KÖZJEGYZŐ ÜGYVÉD
LEGREGIBB LEGMEGBIZHATÓBB LEGGYORSABB LEGOLCSÓBB PÉNZKULDŐ
KOSSUTH JOGÜGYI IRODA
INGYENES JOGÜGYI OSZTÁLY. — KÉRJEN ÁRJEJYZÉKET.
115 W. 125TH ST. NEW-YORK.

LEGOLCSÓBB ÉS LEGBIZTOSABB

HAJÓJEGYVÁSÁRLÁSRA, PÉNZKÜLDÉSRE

SCHWABACH és FIA

KÉT MAGYAR BANKHÁZA

1225 FIRST AVENUE, NEW YORK 1431 FIRST AVENUE,
a 66-ik utca sarkán. a 74-ik utca közelében.

MONOPOL KÁVÉHÁZ

RÓTH PÉTER Mgr.

NEW YORK, 145 MASODIK AVENUE, A KILENCZEDIK UTCZA SARKÁN.
Kifűnő ételk és italok. Kifűnő ételk és italok.

A MAGYAROKNAK KEDVENCZ TALÁLKOZÁSI HELYE.
SZOMBAT ÉS VASÁRNAP ESTE ELŐRANGU CZIGÁNYZENE.

ELSŐ NEMZETI BANK, LEECHBURG, PA.

FIRST NATIONAL BANK

Összes tőke \$450.000. Beszélnek magyarul.

IGAZGATÓTANÁCS: Alfred Hicks, James Small, Joshua Klingensmith, C. J. Nieman, J. R. Long, L. W. Hicks, Geo. W. Thompson. ÜGYVEZETŐ: Albert B. Windt.

A LEECHBURGI ELSŐ NEMZETI BANK egy az Egyesült Államok, mint Pennsylvánia állam bankfelügyelete és közvetlen ellenőrzése alá tartozik. AZ ÖN BETÉJE ezen bankban teljesen biztos és előleges felmondás nélkül bármikor kivetheti.

BETÉTEIT EGY DOLLÁRTÓL feljebb posta útján is küldheti és mi aonnal megküldjük önnek a betétkönyvecskét. PÉNZT KÜLDÜNK a világ bármely részébe a legjutányosabb áron és a legrovidebb idő alatt.

AZ ÖSSZES HAJÓTÁRSASÁGOK hivatalosan kinevezett ügynökkel lévén, hajójegyeket nálunk a hajótársaságok eredeti árán vásárolhat. Kérjen bővebb felvilágosítást levélileg. CZIM:

FIRST NATIONAL BANK, LEECHBURG, PA.

A BEVÁNDORLÓ

A magyar bevándorlók és az amerikai magyarok érdekeinek szentelt folyóirat.

Megjelenik minden KEDDEN és PÉNTEKEN.
Beszédek és kiadás: SINGER MIHALY.
Szakszerkesztés és kiadói hivatal:
327 EAST 13th STREET, NEW YORK.
Telefonszám: 4350 ORCHARD.

Tóth Béla ur egész New Jersey állam területére van a Bevándorló képviselővel megbízva.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK:
New York város egész évre..... \$3.—
Egyesült Államok egész évre..... \$2.50
Magyarország egész évre..... \$4.—

THE IMMIGRANT

A periodical devoted to the interests of immigrants from Hungary and of Hungarian Americans.

Issued every TUESDAY and FRIDAY.
Edited and published by: MICHAEL SINGER.
Editorial Rooms: 327 East 13th St., New York.
Telephone: 4350 ORCHARD.

Mr. Adalbert Tóth is the authorized representative of A Bevándorló for the entire State of New Jersey.

Johnstown offices: 316 Chestnut street.
Manager: Emil Dzubay.

SUBSCRIPTION RATES:
For New York City, 1 year..... \$3.—
For the United States, 1 year..... \$2.50
For Hungary, 1 year..... \$4.—

Entered as second-class matter January 3, 1905,
at the Post Office at New York, N. Y. under
the act of Congress of March 3, 1879.

SZILANKOK.

—A „Magyar paraszt földjével” foglalkoznak odahaza a lapok, amint ez lapunk mai számának vezércikkéből látható. Gondolnak valahára a magyar parasztra is, aki hátgerince volt mindig Magyarországnak s akit lelketlenül kizavartak hazájából. Most akarják visszafelé engedni oda, hogy az Amerikában megkeresett dollárjaival vegyen egy talpalatnyit.

—Ez volt mindig az Amerikába vezető magyar ember leghőbb vágya. De eme vágya megvalósítását könnyörtelenül keresztelték a hatóságilag engedélyezett földzsorával. Ez az uszóra már eleve kétséget tette azt, hogy az a pénz, melyért a magyar ember kevesen megdolgozott Amerikában, egy kis gyümölcsöt hozzon odahaza. S erre fogta magát a magyar, mert hát földre igazán éhes, s vett földet — Amerikában. Odahaza pedig ime varrják a köpönyeget — eső után.

—Az Egyesült Államok megint visznek kulturált, társadalmi rendet — máshova. Bizottságot neveztek ki, amely rendet csináljon a négerkék közt — Liberában. Hát nem akad ennek a bizottságnak elég munka itt, az Egyesült Államokban?

—New York állam törvényhozásához megint nyújtottak be javaslatokat, amelyek a bevándorlók megvédelmezését célozzák. Kár újabb törvényeket és intézményeket teremteni, inkább arról kellene gondoskodni, hogy a régiék szellemét érintetlenül hagyják. Mert régebben megbecsülték a bevándorlót. Most nyúzzák és tekintik senki fiának.

—Azt mondják, hogy Apponyi lesz Magyarország jövő miniszterelnöke. Vajjon ez a most kurucz magyar negyvennyolcas alapon fog-e kormányt alakítani?

—Egy tizenhárom éves fiú lelőtte az édesapját, mivel ez az anyját bántalmazta. Minek nevezzük ezt: magasabb fokú szeretetnek vagy korán megnyilatkozott vadállatiasságnak?

—Pénteken ötvenhárom embert — köztük magyarokat is — szállítottak vissza Európába. Az egyik vagy másik oknál fogva nem bocsátották őket partra. Mindenki megsajnálja őket, pedig sok százezerre megy manap azoknak száma, akik elkívánczognak az Egyesült Államokból.

—A kenyér ára megrágnál. Mikor Franciaországban a nagy forradalom idejében a nép kenyérért lázongott, a királyné azt mondta nekik: egyenek kalácsot, ha nincsen kenyér. A trusztírályok itt Amerikában is ezzel fogják biztatni maholnap a népet.

AMERIKAI DOLGOK.

KASZABÉK ELFOGVA.

Férj és feleség Ellis Islandon.

A new yorki magyar kolóniának nagy szenzációja van: vasárnap reggel 10 Amsterdam Avenuen levő lakásukban a bevándorlási hatóság egy kiküldöttje elfogta Kaszab Imrét és nejét, átvitte őket Ellis Islandra, ahol ügyük eldöntéséig fogvatartják őket.

Hétfőn volt az első kihallgatás, a mely azonban csak lényegtelen dolgokra terjedt. A tulajdonképpeni kihallgatás csütörtökön lesz. Akkor aztán mi is bővebben fogunk ezzel a kínos ügygel foglalkozni.

A HONOLULUI MENYASSZONY. Mayer Zsófia még csak 19 éves ugyan, tapasztalatai azonban vannak már bőven. Truax new yorki bíró pénteken 7000 dollárral balzsamot csepegtetett a hajadonnak bántos szívére, de a pénzt alig fogja behajthatni, mert elítélt vőlegénye, Kaiser Károly, Ausztrália vadonját választotta ideiglenes lakhelyül. A vőlegénynekül kiszasszony a 116. utca 106. száma alatt lakik New Yorkban az édesanyjával. Azelőtt Honoluluban laktak, ahonnan a vőlegény, kit régebben ismert, kábelsürgöny útján kérte New Yorkba az — esküvére. A menyasszony megérkezett, közben azonban a vőlegény a házasság örömei elől Ausztráliába menekült. A szép Zsófia most kárpotlással 7000 dollárt kapott — papírosan.

FÉLNEK A SZELLEMEKTŐL. A Pittsburg közelében levő Harwich nevű bányavároskában nagy a riadalom. A bányászok, majdnem kivétel nélkül montenegroi munkások, vonakodnak lemenni a bányába, mert — félnek a kísértetektől. Néhány év előtt 189 munkás pusztult el a bányában s a Balkánból idezakadt bányászok azt állítják, hogy a holtaknak lelkei hazajárnak a bányában. A társaság most kevésbé babonás munkásokat keres.

EGY GYERMEK RÉMTETTE. California állambeli San Bernardinoól rémes dolgot jelentenek. Három gyermek az eset hőse, akik Thomas V. nevű apjukat a vadonban megölték. Az apa bántalmazta a feleségét, majd három gyermekét fel akarta akasztani. A tizenhárom éves fiú ekkor fegyvert ragadott és agyonlőtte az apját.

ÁRVIZVESZÉLY CONNECTICUT-BEN. Hartfordból jelentik, hogy a Connecticut folyó veszedelmesen emelkedik. Hartford, East Hartford és más helységek máris érzékenyen megkárosultak az árvíz folytán.

ELHAMVASZTOTT SZÁLLODA. San Franciscóban a St. George-szálloda kigyuladt és porrá égett. A szállodát mindjárt a földrengés után építették fel — fából s így persze a mentési kísérlet meddő maradt. A szállodában a tűz kitérősekor 230 vendég volt, akik közül ötven hiányzik. A romok közt eddig hét elszenesedett hullára akadtak.

DRÁGUL A KENYÉR. A lisztnek árát mesterségesen felszörfölték s így a pékek is kényeszerítve érzik magukat arra, hogy felemeljék a kenyér árát, illetve hogy a régi áron kisebb kenyéret adjanak. New York keleti oldalán emiatt valóságos forrongás van s a pékmesterek nagygyűlést hívtak egybe a helyzet megbeszélésére.

HAINS KAPITÁNY A BIRÁJA ELŐTT. Tegnap kezdtek meg Flushingban annak a bűnpernek a tárgyalását, amelynek hőse Hains Péter kapitány, aki Annis Vilmos könyvkiadót, feleségének szeretőjét agyonlőtte. A tárgyalás felette szenzációsá válik, mert a vádlott ellen ennek hűtlen felesége is fel fog lépni mint terhelő tanu. A védelem oda fog érvelni, hogy Hains felesége hűtlensége folytán elvesztette az esztét s így véres tettét beszámíthatlan állapotban követte el.

BÁLOZÓ PATKÁNYOK. A New Jersey állambeli Montclairben álarozos hált rendezett minap a Crescent Club. A virágokkal és pálmákkal feldíszített táncteremben boldogan keringtek a párok. A különböző színű

és alakú öltönyökben felvonult hölgyek mosolyogva lebegtek tova tánczosok karján. Az arczokat takaró álarozok sok kedves titkot rejtettek s a férfiak mohó kíváncsisággal igyekeztek megtudni, kit rejtettek az álaroz. A levegő forró volt, ki kellett nyitni az ablakokat. Új keringő dal-lama hangzott fel, amidőn az egyik hölgy rémülten felsikoltott és hirtelen rettenetes kavardás támadt. A nők az asztalok tetejére és a székek-re ugráltak fel, a férfiak pedig haragtól égő arccal, dühösen tekintettek a pánik elődezőire. A váratlan látogatók pedig a suhogó selymek alatt, a táncterem sima padlóján nagy iramodással futottak tova. A teremben általános lett a zavar s mindenki hangosan kiáltotta: Rats, rats... A zavargásra az adott alkalmat, hogy a háztetőn futkosó patkányok közül kettő lezuhant a táncterembe. Éppen az egyik lady vállára. A keringő lágy dallamai egybefolytak a leány előtt, amint a patkány hideg, csupasz lábai a vállát érintették s tánczosának karjai közé hanyatlott. A másik patkány egy bohócot ábrázoló gentlemán sapkájára esett, majd gyors iramban lejutott a földre. A váratlan vendégek megjelenése idézte elő a szörnyű kavardást. Mig a hölgyek az asztalok és székek tetején remegtek, a férfiak kihúzódtak a zongora lábait s nagy csapatban indultak a hivatalnokok felkutatására. Az egyik patkány az öltözőterembe szaladt s belebujt egy óriási Merry Widow kalapba. — Négy erőteljes kar emelkedett fel egyszerre s a patkányt együtt a női kalap is a földre került. Ott azután kivégezték a váratlan vendéget. Midőn a nyugalom helyreállt s a párok felálltak az újabb tánczhoz, előjött a másik patkány is s végigfutott a terem közepén. A korábbi jelenetek újra megismétlődtek. A nők most még nagyobb buzgósággal estek tánczosaik karjaiba, a zene elhallgatott s a széklábak újra előke-rültek. A második vendéget is meg-lineselték. Mire azonban a második kivégzést is végrehajtották, csak néhány lady maradt a táncteremben. A többiek hazamentek kipihenni a patkányvadászat fáradsalmait.

OROSZORSZÁG MEGINT AKADÉKOSKODIK. Bécsből kábelezik, hogy ott Oroszország legújabb viselkedése kellemetlenül hat. Az orosz kormány ugyanis Bosznia és Herzegovina bekebelezése elismerésének formái lebonyolítása elé még mindig akadályokat gördít. Fontosságot ennek nem tulajdonítanak, de mutatja muszkának ellenséges hajlamait.

A HELYTARTÓ GYLKOSA. Az ukrainista eszméktől félrevezetett Szczymszki nevű diákot, aki tudvalevőleg Potocki grófot, Lengyelország helytartóját megölte, szombaton halálra ítélték.

BOMBÁK SPANYOLORSZÁGBAN. A Meiras nevű helységben három bomba robbant fel, anélkül, hogy valakiben kárt tett volna. A rendőrség nyomozást indított meg s még egy rakás bombára akadt.

BULGÁRIA FÜGGETLENSÉGÉT ELISMERIK. Most, hogy Törökország a saját polgáraival gyílt meg a baja, kifelé igyekezik biztosítani a békét. Így elismerte Bulgária önállóságát, noha az önállóság miatt háborúval fenyegette ezt a legújabb királyságot.

TÜNETTÉS FERENCZ JÓZSEF MELLETT. Bécsből kábelezik, hogy a városi elüljáróság nagy tüntetést rendezett Schoenbrunnban abból az alkalomból, hogy a háboru veszélye elvonult. Lueger főpolgármester az ő beszédeben mint a béke fejedelmét ünneplte az osztrák császárt. Ferencz József a beszédre a következőkben válaszolt: „Az aggodalom ideje elmúlt. Nagy megelégedésemre szolgál, hogy az egész birodalom hazafias érzelme és a hadsereg harczépessége engem abba a helyzetbe hoztak, hogy a békét fentarthassam, mert a legigazságosabb háboru is nagy áldozatokat kíván, míg a becsületés béke áldásos következményekkel jár.”

VÉRFRÜDŐ PERZSIÁBAN. Astrabad városában a Turkmánok kétezer embert, köztük asszonyokat és gyermekeket, lekasztoltak. Astrabadot legutóbb megszállták a forradalmárok, akiket azonban elűzték a Turkmánok. A megrémült lakosok az orosz konzulátusba menekültek.

GYARTJÁK A LÉGHAJÓKAT. Bécsből jelentik, hogy léghajók előállítására gyártat alapítottak. A bécsi bankgyűlés, mely ebből a végből az osztrák-amerikai gummyárral szövetkezett, áll a vállalkozás élen.

AMERIKAI HIVATALNOK ÖNGYLKOSSÁGA. Bainbridge Vilmos, aki mint vámhivatalnok volt az Egyesült Államok párizsi nagykövetségéhez beosztva, öngyilkosságot követett el Párizsban. Egy hátrahagyott levélben azt írta, hogy ördögi ármanynak az áldozata. A nagykövetségen azt hiszik, hogy Bainbridge elméje megbibant.

AZ ORLEANSI SZÜZ SZENTÉ AVATASA. Vasárnap avatták szentét Rómában az orleansi szűzet. A szentéavatáson óriási közönség vett részt, majd az összes katolikus templomokban ünnepi misét tartottak.

A SZULTÁNT HALÁLRA ÍTÉLTÉK. E jelen számunk vezetékhelyén foglalkozunk a Törökországban lejátszó eseményekkel. Közben Belgrádból azt kábelezik, hogy az ifjú-török párt egy bizottsága halálra ítélte Abdul Hamid szultánt.

LUJZA HERCEGASSZONYT KIUTASÍTOTTÁK EGY SZÁLLODÁBÓL. A kőbörg Lujza, aki három év előtt botrányos körülmények között vált el Fülöp száz hercegtől, a berlini Bristol-szállodában lakott legutóbb. Innen azonban kiutasították, mert nem bírta kifizetni a számláját s a szálloda igazgatósága nem igen bizott a mozgalmas életű hercegasszony hitelképességében.

A MAI JAPAN. A messze Kelet is kezd a nyugati államok színvonalára emelkedni. Így Japán képviselő-házának kilenc tagját, mivel megvesztegetni engedték magukat, elfogták. Egy ezukorgyár dolgaiba ártot-

ták magukat a képviselő urak s annak kasszáján eret vágta. Az eset nagy feltűnést keltett Japánban, ahol az eféle dolgokat még nem szokták meg.

ISVOLSKI MÉG MINDIG MINISZTER. A mult héten azt kábeleztek, hogy Isvolski orosz külügyminiszter, mert az osztrák-magyar-szerb konfliktus alkalmával az orosz érdekeket nem bírta kellőleg képviselni, megbukott s hogy Münchenbe ment, ahol egy műtétnek veti magát alá. Most azt jelentik Szent Pétervárról, hogy Isvolski a tárczáját a czár rendelkezésére bocsátotta ugyan, de az oroszok ura a lemondás elfogadása dolgában még nem határozott.

INGYEN!

Az Egyesült Államok és Canada legújabb teljes térképe, érdekes és hasznos Utnutató-val, az amerikai magyarság részére, Németh János bankár, v. cs. és kir. konzuli ügyvivő kiadásában most jelent meg s minden honfitársnak INGYEN küldi meg, ha postaköltségre 2 centes bélyeget küld be e címre:

JOHN NÉMETH, banker,
457 Washington St.,
NEW YORK.

JÓ KERESÉTHEZ juthatnak irni-olvasni tudó, óvadékképes magyar emberek. A „Bevándorló” keres ugyanis ELŐNYÖS FELTÉTELEK mellett utazó ügynököket Pennsylvania, Ohio, Indiana és Illinois államokban. Csakis olyanok jelentkezzenek, akik a pontos elszámolás iránt biztosítottakat tudnak adni. Minden levél az előbbi foglalkozás megnevezésével így címzendő: Bevándorló, 327 East 13 street, New York.

Vidder Emil
IMPORTER.
IRODA: 40 AVE. C. PINCZE: 44 AVE. G. NEW YORK.
Legnagyobb ásványvízraktár az Egyesült Államokban. Állandóan raktáron van: Mohai Ágnes, Margit, Bikszádi, Bárfai, Parádi ásványvíz.
Palugyay által Pozsonyban üvegezett eredeti borok nagy választékban kaphatók. Új árjegyzéket kívánatra bárkinek megküldi.
GYÖGYBOROK ÉS GYÖGYCOGNACOK NAGY VALASZTEKBAN.
A BORSZÉKI GYÖGYVIZ EGYEDÜLI FŐRAKTÁRA AZ EGYESÜLT ÁLLAMOKBAN.
A Borszéki víz clevelandi egyedüli képviselője a „Vörös-Kereszt Gyógyszertár, 8901 Buckeye Road.

KAIL G. ÁRPÁD
BANK ÉS HAJÓJEGYÜZLETE
— Alapított 1890-ben. —
Közjegyzői iroda ugy hazai, mint amerikai ügyek elintézésére. Pénzküldés az ó-hazába hetenkint kétszer, a legpontosabban és legolcsóbban.
UNIONTOWN, PA. W. MAIN STREET.

WÁRADY LAJOS
Hazai peres és katonai ügyek pontos elintézés.
PÉNZKÜLDÉS AZ Ó-HAZABA.
Az összes hajóvonalak képviselője.
HAZAK VÉTELE ÉS ELADÁSA magyar közjegyző.
449 S. Broad St., Tronton, N. J.

John R. Pfarr
319 BROAD STREET, JOHNSTOWN, Pa.
Szálloda, ahol igazi Molnár-féle borok és pálinkák kaphatók. Finom magyar kisló-gálás.

Pallas Hotel
528 WASHINGTON AVE., JOHNSTOWN, Pa.
A magyarság találkozási helye Johnstowntuban. Különböző sörök, importált borok nagyban és klesnyben jutányos áron kaphatók.
BETTERMAN GUESTAV. tulajdonos.

Bartók László
NEW YORKBAN, A MÁSODIK AVE., 184. SZÁMA ALATT
MAGYAR VENDÉGLŐT
nyitott, ahol a nap bármely órájában HAZAI módon elkészített kitchinó magyar ételek kaphatók.
AKI OTTHON AKARJA MAGÁT ÉREZNI ÉS ZAMATOS M A G Y A R ÉTELEKET AKAR ELVEZNI, KERESSE FEL BARTÓK magánvendéglőjét.

Habsburg Kávészó

188—190 MÁSODIK AVENUE, A 12-İK UTCZA SARKÁN.
Tulajdonos: HERZ E.

(Itinó magyar ételek és italok. Ponto s kleszígálás. Minden este zena.

Magyar fogorvos

Foghuzás fájdalom nélkül. Biztos és jó kezelése.

DR. FRANK KERN

233 EAST, 10 UTCZA, NEW YORK.

— Az első és második Ave. közt. —

RENDEL: Reggelt 10-től esté 8-ig.

VASÁRNAP: Reggelt 10-től délután 1-ig.

A LEGMÉRGEZŐBB PÉNZKÜLDŐ BANKÁR
HAJO ÉS VASUTIJEGY IRODA
KISS EMIL
104 SECOND AVE. NEW YORK

TRENTONI GOZFURDO

TÖRÖK ÉS OROSZ FÉRFÖK
132 NORTH WARREN STREET,
TRENTON, N. J.
Jegyek Tóth Béla urnál is kaphatók:
517 S. BROAD STREET.

Hazai dolgok.

Az imádkozó asszony.

BUDAPEST. Minap este a királyi várpalota főbejárója előtt nagy esődület támadt. A siklón érkező közönség látva a néptömeget, azt hitte, hogy a királyi várpalotában történt valami nagy eset és sietett oda. A tömeg egy térdeplő urinő körül állott s nézte, bámulta, mint valami csodatevő szentet. A váruvvar főbejárójának legelső lépcsőjén egy fekete ruhába öltözött, fehér keztyűs urinő térdeplött s nem törődve a körülötte álló bámszékű közönséggel, halkán, majd egyre hangosabban imádkozott: — Mi atyánk, ki vagy a mennyekben. — A tömeg látára egy lakaj sietett a térdeplő uriaszony mellé s megkérdezte tőle, hogy kit keres?

— Szabadíts meg a gonosztól, — szólt az asszony, fel sem tekintve a lakajra.

— Távozzon innen, — szólt méltatlankodva a lakaj — mert rendört hívok.

— Amen! — hangzott ismét az asszony ajakáról, miközben keresztet vetett magán s feltekintett a csillagos égboltra.

A tömeg ekkor már több száz főre szaporodott. Csak ekkor közeledett egy rendőr méltóságát jelző csapattal.

— Mi történt itt? — kérdezte az egyik kíváncsi asszonytól.

Egy asszony imádkozik a lépcsőn, talán megőrült szegény...

— Dehogynem, más baja lesz annak — vágott közbe fontoskodva a rendőr s utat csinált magának a tömeg között s megérintette a térdeplő asszony vállát.

— Mit keres itt? — Szenteltessék meg a te neved... — kezdte ismét a szerencsétlen asszony és lehajotta a fejét.

Ez a mozdulat gyanú lehetett a rendőr előtt, mert ekkor már erősebben szólt az asszonyra:

— Igazolja magát! — Jézus Mária... — hangzott a válasz — miközben elővett egy olvasót és halkán egy imát rebegett.

— Hát nem látja, hogy megőrült ez a szerencsétlen asszony — szólt ekkor közbe egy ur a tömegből, — mire a rendőr visszahátrépett a közbeszólóra:

— Majd elvállalja a központon — s karonfogta a még mindig imádkozó urinőt, kocsiba ültette s bevitte a kapitányságra. Az ügyeletlen rendőrtisztviselő nyomban látta, hogy a szegény asszony vallási örvényben szenved s miután a rendőrorvos is ezt állapította meg, beszállították a lipótmezei elmeorvosintézetbe. Személyazonosságát még nem tudták megállapítani.

Félév a hullámsírban.

BUDAPEST. A Dunából, a Ferencz József-híd mellett minap egy teljes feloszlásban levő férfi-holttestet fogtak ki. A halott zsebében irásokat találtak, melyekből megállapították a rendőrség, hogy a vízből kifogott férfi Jankovich Ákos negyvenéves ügyvédjelölt. Megállapították azt is, hogy Jankovich a múlt év szeptemberében eltűnt a Hernád-utca 30. szám alatt levő lakásáról, ahol nagy nyomorúságban élt. Valószínűleg még szeptemberben ugrott a Dunába. A halottat az orvostani intézetben felboncolták és most eltemették.

Az öngyilkos előkelő, dusgazdag bácskai családból származott. Apja, Jankovich Gyula, ki már meghalt, kuriai bíró s földbirtokos volt, az anyja Latinovich Róza dusgazdag zentai földbirtokos. Jankovich Ákos hamar elköltötte vagyonát s mint iszákos, elzüllött ember nyomorgott évekig a fővárosban. A múlt évben kétségbeesztő helyzetben sanyargott s szegényes szobájáért a bért sem tudta megfizetni. Egyszer azután eltűnt. Azt hitték a ház lakói, hogy a szobabér fizetése elöl szökött meg. A rendőrség most értesítette az öngyilkos bácskai rokonait, akik a könnyelmű embert kitagadták s nem akarták róla tudni semmit.

Pör az elmaradt házasság miatt.

ARAD. Komor Emma, jelenleg miskolczi színésznő beperelte egykori vőlegényét, aki, miután eljegyezte, három évig hitegette és azután nem őt, hanem egy gazdag leányt vett el feleségül. Három évvel ezelőtt az aradi színház tagja volt Komor Emma színésznő. A szép leánynak egész sereg hódolója volt, de leghevesebben udva-

rolt neki Vajda Soma, aki mihamar annak rendje és módja szerint eljegyezte. Csakhamar ezután Vajda az a kíváncsisággal állott elő, hogy Komor Emma 1906. április hótól ne szerződjék továbbra az aradi színházhoz, menjen fel Budapestre, mert nemsokára meg fognak esküdni. A színésznő azonban hiába várt; Vajda cserbenhagyta és egy gazdag leányt vett feleségül. A cserbenhagyott menyasszony kártérítési pört indított a törvényszék előtt, amelyben ötven ezer korona kártérítési összeg megállapítását kérte a jegyesség felbontásából származott kárai miatt. A kereset egy kir. törvényszék, mint a kir. tábla elutasította. Ezzel szemben a Kuria feltűntést keltő döntvényt hozott ebben az ügyben. A Kuria megállapítja, hogy Vajda ok nélkül lépett vissza a jegyességtől, majd ezeket mondja: Minthogy a megállapított tényállás szerint Vajda a házasság ígérletén felül s ezzel kapcsolatban azzal a cselekményével, hogy Komor Emmát az aradi színházról való kilépésre rávette, okozta azt, hogy Komor Emma 1906. április hótól kezdve szerződés és így kereset nélkül maradt, Vajda Soma neki az ily módon szándékosan okozott kártérítési felelősséggel tartozik. A Kuria megállapította ezt a kártérítési kötelezettséget és utasította a törvényszéket, hogy Komor Emmának megfelelő kártérítési összeget ítéljen meg.

Oktatják az irni-olvasni nem-tudókat

EPERJES. Az itteni Széchenyi kör már régebben tanfolyamot nyitott a magyarul nem tudó felnőttek részére. Ez évben pedig a katonai alfabetikák részére szervezett két tanfolyamot, melyek tárgya az írás-olvasás és számoláson kívül a magyar nyelv tanulása volt. A tanfolyamok mindegyike január 4-én kezdődött és március 21-én zárult. Az egyik tanfolyamon résztvett az 5ik gyalogezred mintegy 60 katonája, a másikon a 67-ik gyalogezred, a tüzérség és a honvédség alfabetikái. A tanfolyamok vezetői voltak: Chityl Pál igazgató, Remenyik Lajos, Wick Gyula és Székely Adolf tanítók. A tanfolyamokat az eperjesi Széchenyi-kör 300 koronával segélyezte, az országos közművelődési tanács a hallgatókat ellátta tankönyvekkel és írószerekkel, ezenfelül magyar jutalomkönyvekkel. A március 21-én megtartott vizsgálaton részt vett Semsey Boldizsár, Sárosme gy főispánja, Tahy József alispán, Tergina Gyula dr. kir. tanfelügyelő, Wewern báró vezérőrnagy, téraparancsnok, Halfax ezredes, több katonai méltóság, kik a tanfolyamok iránt mindenkor a legnagyobb érdeklődést tanúsították. A tanfelügyelő, ki a tanfolyamokat szervezte és irányította, lelkes szavakban üdvözölte az egybegyűlteket, megköszönte támogatásukat, a tanítók fáradozását, s végül a katonákhoz buzdító szavakat intézett.

Lakodalom után.

FADD. Tolnamegye. Bali Mihály állami hóhér falujának nagy szenzációja van: Puskás József gazdát halva hozták haza Gerjen-ből, hol lakodalmon volt. Eredetileg azt hitték, hogy Puskás öngyilkosságát követett el, azonban a csendőrsőrsön azt vallotta egy asszony, hogy Puskást Berki József parasztagazda ölte meg. Utközben Puskás és Berki összekaptak s a végén Puskás életével fizetett az apró civakodásért. Őt asszony volt a gyilkosság szemtanúja, de félték vallomást tenni, mert Berki megfenyegette őket. A gyilkost letartóztatták.

A bor áldozata.

GYOMA. Békésmegye. Nemesak a pálinka, de a bor is gyilkol. Csak hogy míg a legtöbb esetben a pálinka csak azt gyilkolja meg lassan, aki fogyasztja, addig a bortól felhevült indulat embertársában forgatja meg a kést, amint arra szomorú példa ez az eset: Kruchió János és A. Kovács János jómódu gazdák régi haragosai voltak egymásnak. A multkor a véletlen összehozta őket egy lakomán. A lakoma belenyult a késő éjszakába, és a borgőzös helyiségben egyszer csak heves szóváltás zavarta meg a hangulatot. A két régi haragos akadt össze és a mind erősebb szóharcot Kruchió azzal vágta szét, hogy zsebkését markolatig döfte A. Kovács János nyakába. A kés az ütőeret átvágta és elvérzés folytán a szerencsétlen ember félóra alatt kiszáradt. Kruchiót a gyulai törvényszék fogházába szállították be.

Öt nemzedék nesztora.

HÓDMEZŐVÁSÁRHELY. Érdekes ember hunyt el a napokban: Török Péter, a város egyik legrégebb s legkiterjedtebb családjának feje. A majdnem kilenczven évet élt tipikus magyar ember megérte családjának ötödik izét. Legidősebb unokájának is már négy unokája van, köztük a legidősebb tizennégy éves. A négy unokája előtt harminczkilencz dédunokája volt.

Gyilkos feleség.

KABA. Körülbelül két hét előtt, átlőtt fejvel holtan találtak rá Borbély Kálmán gazdálkodóra. Első pillanatban azt hitték, hogy a részegeskedő gazda öngyilkossá lett. Később azonban a gyanu a gazda feleségére terelődött, mert ismeretlen egyének feljelentést tettek ellene. A vizsgálatot a debreczeni vizsgálóbíró vezette, akinek az asszony egy heti fagatás után bevallotta, hogy ő lölte le az urát, mert a brutális ember folyton kirozta és verte. Tovább nem bírta már elviselni a szenvedéseket és egy elkieseredett pillanatban végzett fejével. A bűnpör ilyenformán még májusban tárgyalás alá került.

Leomlott fal.

KARCZAG. Minap reggel a városi takarékpénztár épülő házában egy régi épület lebontásával foglalkoztak a munkások. A fal alját a földszinten igen elgyöngítették és az egész fal leomlott és Cseppentős István 47 éves családos napszámot maga alá temette. Mire kiszabadították, Cseppentős már halott volt. A vizsgálatot megindították, vajjon nem-e a pallér vigyázatlansága következtében történt a szerencsétlenség.

Négyezer birka tüzhaltá.

KECSKEMÉT. Löwinger Sándor szankpusztai lakos nagy birkaakolját, amelyben 414 darab birka volt, ismeretlen tettesek felgyújtották és a birka mind bennégett. A kecskeméti ügyészség megindította a nyomozást és gyűjtögetés gyanúja miatt ifj. Berecz Károly ispánt és Molnár Sámuel gulyást elfogták és a kecskeméti ügyészség fogházába szállították.

Bonczolás csendőri segédlettel.

MÁTÉSZALKA. Barta Sándor ósvári tanyagazda leánykája a napokban forró vízbe esett és égési sebbe belehalt. A hatóság elrendelte a holttest felbonczolását, azonban a lakosság babonából ellenszegült s az orvosoknak a bonczolást nem akarta megengedni. A bonczolás színhelyén többen összegyűltek s az elüljáróság kénytelen volt a csendőrséget igénybe venni, amelynek sikerült a tömeget szétverni. A felbujtók ellen hatósági erőszak miatt megtörtént a feljelentés.

Huszezerkoronás ékszerlopás.

MISKOLCZ. Minap Lichtenstein Samuné magánzónó lakásáról ismeretlen tettesek 20.000 korona értékű ékszerrel loptak el, amíg az asszony a színházban volt. A nyomozást vezető rendőrkapitánynak erős a gyanúja, hogy a betörést Gáspár Lajos és Barcsi Sándor, egy nemzetközi betörőbanda notórius tagjai, követték el. Egy izben, évekkel ezelőtt, a betörők már követték el hasonló nagyszabású betörést Lichtensteinéknél.

Öngyilkosság az árverés miatt.

NAGYVÁRAD. Megrendítő eset történt Weimann Jenő dr. nagyváradi ügyvéd házában. Barna János gyiresi gazdát Krees Mór ügynök száz koroná közzvetítési díjért beperelte. Weimann Jenő dr. nagyváradi ügyvédet bizta meg a képviselével, aki árverést tüzetett ki a gazda ellen. Barna János bejött nagyváradra, felkereste az ügyvédet, akitől a fizetésre halasztást kért. Az ügyvéd nem adott halasztást. Kettőjük közt sokáig heves szóharcot folyt, végre a gazda eltávozott és a lépcsőházban agyonlőtte magát. Az eset nagy feltűnést kelt. Az egyik verzió szerint a gazda az ügyvédet akarta agyonlőni. Az öngyilkos gazda fia azt mondja, hogy az apja revolver nélkül jött be Nagyváradra és itt vásárolta a revolvert.

Gyilkos vő.

SZEGED. Szalma János alsótanyai gazda négy évvel ezelőtt vejére, Vincze Istvánra iratta összes vagyonát, kikötően azonban magának, hogy veje életfogytig tartozik őt eltartani. Az

FIGYELEM. Aki a coloradoi aranybánya részvényeiről szóló hirdetést GONDOSAN átolvassa, arra a meggyőződésre fog jutni, hogy a részvényvásárlás jó és gyümölcsöző befektetés. EGY részvény ára EGY dollár. [20, 23, 27]

Magyar utalványok.

AZ AMERIKAI MAGYAROK HASZNÁLATÁRA.

Az Egyesült Államok postahivatala hosszabb utánjárás után belement abba, hogy az amerikai magyarok nagyobb kényelmére és biztonságára magyar szöveggel ellátott postautalványokat hozott forgalomba, amelyek minden postahivatalnál ingyen kaphatók s amelyeket az, aki a posta útján akar pénzt az ő-hazába küldeni, magyar nyelven is kitölthet az illető rovatokban s a pénzzel együtt átadhat

ja a postának Magyarországra való továbbítás végett.

A new yorki magyar főkonzulátus megkeresésére hoztuk az alábbiakban az amerikai magyar postautalványok hű másolatát. Az egyik oldalon a kitöltendő rovatok láthatók, a másik oldalon pedig megtudható, hogy 1 dollártól száz dollárig mennyit kell fizetni a postán a küldésért. Ime az utalvány:

(No. 6701 m)

It is desired that this application be filled with pen and ink. Ezen megkeresésnek tintával való kitöltése kívánatos.

HUNGARY

[Application for International Order payable in Hungary.]

Stamp of issuing office. { Advice sent through the Exchange Office at NEW YORK, N. Y. U. S. MONEY. FOREIGN MONEY.

No.	Amount, \$.....	.....
No.	Amount, \$.....	.....

(Space above this line is for the Postmaster's record, to be filled in by him.)

Application International Money Order Payable in Hungary

Megkeresés Magyarországra kifizetendő nemzetközi postautalvány iránt.

(Spaces below to be filled in by the applicant, or by some person for him not connected with the Post Office.) (Az alanti űrlap a megkereső fél, vagy ennek megbízása alapján más, nem a postahivatalhoz tartozó személy által kitöltendő.)

Date, ... 190....

For the sum of ..... Kifizetendő összeg and ..... és

Payable to

A címzett neve

Town [or City] of ..... város (község) of ..... Street házszám ..... utca

Province, ... Commune, ... járás ..... megye

Country, ... ország

Sent by

A feladó neve

No. .... Street házszám ..... utca

Town or City, ... város

State of ..... állam (See other side) (Lásd a tuloldalt)

HUNGARY

Fees Charged for Money Orders Payable in Hungary Magyarországra szóló nemzetközi postautalványért fizetendő díj.

For an order from ... \$0.01 to \$10	to \$10	8 cents
From ... \$10.01 to \$20	to \$20	10 cents
From ... \$20.01 to \$30	to \$30	15 cents
From ... \$30.01 to \$40	to \$40	20 cents
From ... \$40.01 to \$50	to \$50	25 cents
From ... \$50.01 to \$60	to \$60	30 cents
From ... \$60.01 to \$70	to \$70	35 cents
From ... \$70.01 to \$80	to \$80	40 cents
From ... \$80.01 to \$90	to \$90	45 cents
From ... \$90.01 to \$100	to \$100	50 cents

- The maximum amount for which a single Money Order may be issued is \$100. When a larger sum is to be sent, additional orders may be obtained.
- There is no limit to the number of International Money Orders which may be issued to a remitter, in one day, in favor of the same payee.
- The full address of the payee must be given including the street and number if he resides in a city.
- If the payee is a soldier, the arm of the service, rank, number of the regiment and company should be stated.

- Egy-egy utalvánnyal legfeljebb \$100 küldhető. Ha feladó nagyobb összeget akarna küldeni, ezt két vagy több utalványra kell befizetnie.
- Ugyanaz a feladó, ugyanazon címzett részére, ugyanazon a napon több utalványt is adhat fel.
- A címzeten a címzett teljes czime kiírandó és ha címzett városban lakik, akkor még az utca neve és a ház száma is kiteendő.
- Ha a címzett katona, kiírandó a fegyvernem, az ezred és század, melyben szolgál és a rang.

SEHONNAI KISASSZONY.

Amerikai regény.

Irtá: A. C. GUNTER.

[Tizenötödik folytatás.]

—Az amerikai nők általában szépek — így mondta. — Hallottam, hogy miss Everett még a szépek közt is kiválik; nem csodálom hát, hogy Grousemoor szerelmes lett bele. És a leány gazdag is...

—Az igaz, hogy Bessie gazdag is, szép is — felelte Gussie — de még sem értem, hogyan nősiülhet egy lord a rangján alul... Én például sohase követnek el ily ostobaságot.

—Lehet, hogy igaza van — hagyta rá Avonmere. — Hanem oly hideg van, hogy majd megfagyok... Jó éjt, kedves Van Beekman! És ha nem akad okosabb dolga holnap, jöjjön hozzám villásreggelire... Tizenegy órákor... Nos, eljón?

—Hogy eljövök-e? — ujjongott a kis Gussie boldogan. — Persze, hogy elmegyek!... A viszontlátásra és köszönöm!

—Na, ezt az ostobasága veszi el! A derék Augustus de Punster Van Beekman pedig majdnem tánczolja meggy fel a lakásába; ezen a napon egész New Yorkban nincs boldogabb ember nála.

—Tegnap még egy bitang szabótól is félttem — dörmögi lefekvés közben — ma pedig többszörös milliomos leány a menyasszonyom és két lordan vagyok a czimborája!

XII. FEJEZET.

A madame Lamere nevelőintézte.

Mikor miss Mathilde Follis másnap megmondta anyjának, hogy jegyet váltott a kis Gussival, az érdemes lady álmétködvá csapta össze a kezét: —Micsoda?!... Hogy ahhoz a fikarezhöz még feleségül?... Ugyan, Tilly, hát elment az eszed?... Csak nem komolyan beszélsz?

—A lehető legkomolyabban, anyám! — felelte miss Matilde, bár a szive erősen dobogott, mert érezte, hogy az anyjának igaza van.

—Ne beszélj bolondokat, Tilly — tört ki a felháborodás Rachelből. — Mióta szokás, hogy a leányok az anyjuk tudta és beleegyezése nélkül váltanak jegyet az első jött-menttel?... Még egyszer mondom, ne beszélj bolondokat!

—Itt van ez a gyűrű — szölt miss Matilde s megmutatta az ujján a Gussie gyémántgyűrűjét — most már csak elhiszed, anyám!...

Rachel néhány percig szájátva bálult a gyűrűre; aztán az anyai szeretet minden más érzést legyűrt a szívében... Ha a leánya szereti azt a fikarezt, az más... Most már lelke mélyéből sajnálta, hogy oly gorbombán nyilatkozott Gussieről és csaknem szegyenkezve kért bocsánatot a leányától:

—Oh, Tilly, hát igazán szeretted azt az éhenkórászot?... Bocsáss meg, hogy elszóltam magamat, de... el se hiszem, hogy az a — Gussie tetszhetik neked... Oh, jaj! — kesergett aztán, a leánya nyakába borulva, — hát elmégylem és itt hagyok engemet!...

Miss Matilde nagyon szerette az anyját s erre a keserűre nagyon el-érzékenyedett. Csaknem pityeregve felelte: —Dehogy megyek! dehogy megyek!... Nincs a világnak olyan férfa, akiért elhagynálak téged!

Ezzel aztán egyszeriben rendbejött az egész dolog. Erre a kijelentésre az anya olyan lett a leánya kezében, mint a viasz és most már szinte zokogva mondta: —Legyen meg hát az akaratod, kedvesem... Ha csakugyan szeretted azt az embert, hát légy a felesége és ha az apádnak szava lenne a szándék ellen, hát csak küldjed hozzám... én majd elbánok vele.

—Azt hiszem, hogy nem annyira apával lesz bajom, mint... mint... Miss Matilde elhallgatott; e pillanatban valóban nem is az apjára gondolt, hanem Bobra, a derék és becsületes Bobra, akinek szívét bizonyára összetörté ez a házasság, ha hírt veszi... És Rachel is megsejté, hogy a leánya mire gondol; de mindjárt meg is találja a módját, hogy megnyugtassa.

—Mondd csak, — szölt hirtelen, — nem ígérted-e oda a kezdet Bobnak?... Mert ha odaígérted, akkor... akkor nincs más hátra, mint hogy... mint hogy megtartsd a szavadat!

—Esküszöm, anyám, hogy soha még csak szó se volt köztünk erről! — felelte miss Matilde komolyan és ünnepélyesen.

—Akkor jól van! — sóhajtott fel Mrs. Follis.

És Mrs. Follis nem is tréfál; valamikor, amikor még Abe Follis a Silver Cityben törté a követ, néha napokig, sőt hetekig egyedül őrizte a házat, ember nem lakta vidéken, ahol minden nap rátörhettek a rabló Apachák vagy a vérszomjas szürke medve; de Rachel soha se félt s egy alkalommal, télvíz idején, egész farkast lelovöldözött a kunyhó ablakából.

Matilde hát megnyugodott; csakugyan Bobtól félt; de anyja magára vállalta, hogy végez ezzel a félelmes ellenséggel.

De Bobnak, tudtán kívül is, buzgó pártfogója akadt, még pedig oly pártfogója, akire Matilde nem is gondolt.

Négy-öt órával rá, hogy Matilde elvégezte a jegyváltás dolgát anyjával, miss Follis, miután engedélyt kapott madame Lamertől, haza hajtatott és egyenesen Matilde öltözőjébe szállt. A két leány, mivel nagyon szerette egymást, mindenekelőtt össze-ölekezett, s aztán Matilde kacagva kérdezte: —Mondd csak, hogy tudtál szabaddulni a madame Lamere karnai között?... És itthon maradsz-e egész nap?

—Voltaképpen a fogorvoshoz kellett volna mennem, — felelte Flossie zavartan és mélyen elpirult.

—Oh, hát föllentetted! — nevetett Matilde. — Annál jobb!... Most hát majd én leszek a fogorvosod... Mutasd hamar; melyik fogod fáj?... De Flossie felelet helyett komoran összeránczolta a homlokát. Megpillantotta Matilde ujján a Gussie jegygyűrűjét és hevesen felkiáltott: —Micsoda gyűrű az, Tilly?... Ne dugdossd; már láttam!... Ah, hát mégis igaz, amit ez az utálatos újság írt!...

Ezzel elővette a Town-Tattler legutolsó számát és mérgesen lecsapta a kis asztalra, mondván: —Beszélj hát!... és mondd, hogy hazudik ez az újság!

Matilde azonban, hogy kitérjen az egyenes felelet elől, hirtelen kap az alkalmon, hogy megpirongathassa Flossiet.

—Micsoda?... Hát te ilyen újságokat olvasol?... Hogy mered rávetni a szemeidet az ilyen rut pályakákra?... És ha madame Lamere megtudná, mi lenne akkor!...

—Most nem erről van szó, Tilly — felelte Flossie komolyan. — Ezt az újagot legalább féltucat leány mutogatta nekem ma reggel. Az egész iskola tele van a te jegyváltásod hírével. De én... én nem merem, nem akarom hinni!... Mondd hát, hogy nem igaz!... Mondd, hogy hazugság ez az utálatos gyűrű az ujjadon!

Matilde ránézett a Flossie komoly arcára, de mindjárt aztán lesütötte a szemét. Majd azt vélvén, hogy előbb-utóbb ugvis csak át kell esnie ezen a vallomáson, halkán így felelt: —Pedig igaz, Florence!

Flossie összeresztett és csak ennyit mondott: —Hát Bob!... —Ne beszélj róla! — csattant fel miss Matilde hevesen. — Minek kiabálsd tele a nevével a fületem?... Hisz ugvis úgy rémlik, mintha éjjelnappal mindig csak az ő nevét hallanám!

—Ez pedig annak a jele, hogy nem szabad más férfiak a jegygyűrűjét viselned. Ez a bizonyítéka, hogy a szíved még mindig Bobé.

—Még mindig?... Hisz sohasem volt az övé!... Soha!... Miért tetszel hát szemrehányást olyasmiért, a mit el se követtem?

Meg akarta ölelni hugát, de Flossie elhárította az ölelést és félig szomorúan, félig szemrehányóan így szölt: —Téged megrontott a léhaság és a nagyravágás, Tilly... Nem az vagy mikor együtt vártuk a pályaházban Bobot... Emlékszel-e? valahányszor jött, mindig ezerféle aprósággal kedveskedett neked!...

—Neked éppen ugy, mint nekem! — vágott közbe Matilde hirtelen. Majd erőltetett nevetésre fakadt és

tréfáját szinelve, így folytatta: —Ha annyira sziveden fekszik a Bob sorsa, miért nem iparkodtál a boldogságán?... Én nem bánom, sőt megköszönöm, ha boldogítani akarod helyettem.

—Te még gyönyölni is tudsz ezen? — szörnyedt el Flossie és elsápadva lépett vissza.

—Nem gyönyölködöm, csak... csak egy tréfás ajánlatot tettem, — dadogta Matilde zavartan és szegyenkezve.

—Tudod, hogy amit mondtál, kép-telenség; magad is tudod ezt, — felelte Flossie komolyan. — Nekem csak barátom Bob, téged azonban szeretem... Már akkor szeretted, mikor te még egész kis leány voltál... S aztán, hogy is beszélhetél velem így? Tudod, hogy én már réges régóta mást szeretek!

Ezt mondván, mélyen elpirult és elhallgatott. Matilde pedig, örülvén, hogy mára terelheti a szót, hirtelen felkiáltott: —Oh, Flossie!... Hát még mindig nem bírod kiverni a fejedből azt a mesebeli gulyást, akiről már akkor ábrándoztál, mikor a testvérem letél?

—Mesebeli? — szölt miss Flossie, ólénken megrázkódva. — Szó sincs róla! Anyira nem mesebeli, hogy most már a neve is eszembe jutott... és mindennap tisztában és tisztában vélem látni az alakját.

—A neve is? — kérdezte Matilde, félig ijedten, félig kíváncsian, — mondd meg hát a nevét?

—Péter! — felelte Flossie ünnepélyesen; majd hozzátette: — Néha azt hiszem, hogy egész multam megelevenedik; s ha akadna valami határozott, bizonyos emlék, amelyből kiindulhatnék, azt hiszem, vissza tudnék emlékezni a szüleimre is...

De mielőtt többet mondhatott volna, Matilde már a nyakába ugrott és zokogva könyörgött: —Oh, Flossie!... Igérd meg, hogy akkor se hagysz itt bennünket, ha megtalálod őket!... Apa is, anya is, meg én is meghalunk bánatunkban, ha elveszítünk téged!

És Flossie, akit lelke mélyéig meghatott ez a szeretet, melynek őszinteségéről meg volt győződve, szenvedélyesen tiltakozott: —Nem! soha!... A te apád az én apám is, a te anyád az anyám is; te pedig az én édes, jó testvérem vagy!... Senkit se tudnék jobban szeretni a világon, mint titeket.

Szent lévén a béke ezzel a fogadás-sal, a két leány leült s aztán már minden egyébről beszélt, csak a szegény Bobról nem. De Flossinak, mikor bucsuzni felkelt, még egyszer eszébe jutott, hogy voltaképpen miért is jött — és ünnepélyesen így szölt: —Gondolkozzál azon, amit mondtam, Tilly... Ugy-e, fájna neked, ha én elhagynálak?... Gondold el hát, mennyire fájhat valakinek Coloradoban, ha te elhagyod... Vigyázz, nehogy a nagyravágás örökre tönkre tegye a boldogságodat.

Két nappal erre, miután Avonmere egészen megbarátkozott mr. Augustus Van Beekmannel s ugy olvasott a léha, élhetetlen ficusn üres lelkében, mint a nyitott könyvben, nevezetes dolog történt. A nemes lord ugyanis számításba vévén mr. Augustus kolosszális ostobaságát, kifőzte a tervet, melynek végrehajtásától azt remélte, hogy Gussiet örökre lehetetlenné teszi a new yorki farsaságban.

[Folytatása következik.]

Szabadalmak.

Table with columns for names and addresses of various companies and individuals, including H. C. EVERT & CO., RIZSAK JÁNOS, and others.

MEGBIZHATÓ BANKÁROK.

E rovat alatt oly bankcégek nevezünk meg, amelyekhez honfitársaink bátran fordulhatnak pénzküldés vagy pénzbetétek czéljából.

NEW YORK ÁLLAM. KNAUTH, NACHOD és KOHNE, 15 William street, New York. KISS EMIL, 104 Second Ave., New York. Tis év óta fennáll.

NEMETH JÁNOS, 457 Washington street, New York.

ROSETT MORITZ, 187 Stanton Street, New York. Alapítotott 1879-ben. Pénzküldések és hajójegyárutás. Fiókírók: 145 Montgomery street, Jersey City, N. J., 447 State street, Perth Amboy, N. J., 22 N. Main street, Wilkesbarre, Pa., 10 Federal street, Youngstown, O.

SCHWABACH MAGYAR BANKHAZA, 142-1 Avenue, a 74-ik utca közelében. Pénzküldéseket gyorsan és biztosan eszközöl. Hajójegyeket minden vonalra árusít. Kézjegyzői okiratokat kiállít és hitelesített.

FALCK A. ÉS TARSA, 115 West 125, New York. Az összes hajóvonalak hivatalos ügynöke, pénz legbiztosabban és leggyorsabban továbbít. Ingyenes jogtanácsot ad. Harmadik év óta fennáll.

PENNSYLVANIA ÁLLAM. B. HENDLER, successor to A. HENDLER SON & Co., Cassandra.

Pénzküldemények Magyarországra és Európára bármely részbe olcsón, gyorsan és biztonságosan. Hajójegyek az összes vonalonak arányában sehol olcsóbban nem kaphatók.

FIRST NATIONAL BANK, Első Nemzeti Bank, Minersville. Alaptőke \$500,000.00, tartalékalap és szét nem osztott nyereségy \$75,000.00. Elnök Charles R. Kear, pénztáros Harry F. Potter.

KLEIN JAKAB, magyar bank-és váltóülete, 1340 Penn Avenue, Pittsburg. Megbízható pénzküldés és hajójegyárutás. Kiállít közjegyzői okiratokat és elvállalja házas ügyeknek elintézését.

FIÓKÜZLETEK: 207 Sixth Ave., HOME-STEAD, Pa. és North Duquesne Ave., DUKESNE, Pa. Mindegyik üzlet Klein Jakab személyes felügyelete alatt áll s így bármely fióküzlethez forduljon is a magyarság, mindenütt pontosan és lelkiismeretesen fog kiiskelgáltatni.

KAIL G. ÁRPAD, Uniontown, Pa. Amerikai és hazai ügyek elintézése. Kézjegyzői hitelesítés. Pontos pénzküldés.

FIRST NATIONAL BANK, Első Nemzeti Bank, Leechburg. Összes tőke \$450,000.00. Bankbetétek előadás. Pénzküldés és hajójegyiroda.

SCRANTON SAVINGS BANK, Scranton, Pa. — 122 Wyoming Ave. Tőke 100,000 dollár. Főköszeg 500,000 dollár. Északkelet-Pennsylvániának legelső tákarékpénztára.

OHIO ÁLLAM. PAPP MIKLÓS, 3229 Lorain Ave., Cleveland, O. Államilag engedélyezett hajójegy- és pénzküldés és közjegyzői iroda. PERCELZ LAJOS, 532-534 Pearl street, Cleveland.

WISCONSIN ÁLLAM. MERCHANTS AND SAVINGS BANK, Kereskedelmi és Takarékbank, Kenosha. Wisconsin állam felügyelete alatt. H. B. Robinson elnök. Tőke \$25,000. Elad hajójegyeket minden vonalra. Pénzeket elküld a világ bármely részébe. Takarékbetéteket elfogad.

NEW JERSEY ÁLLAM. RIZSAK JÁNOS, 128 Second street, Passaic. Pénzküldés és hajójegyek. Bármilyen okiratokat elkészít.

JOSEPH MAJOR MYERS, Phillipsburg és Alpha. Pénzküldés, hajójegyiroda és közjegyzői hivatal.

WARADY LAJOS, 449 S. Broad St., Trenton, Pénzküldés és hajójegyiroda. Házas, talékos vétele és eladása.

HUNFALVY HUGÓ. Hites ügyvéd és jogtanácsos, — közjegyzői hivatal. — Iroda a főpostával szemben. 231 BROADWAY New York City.

Dr. Wm. Julian FOGVOROS. 186 S. BROAD STREET, TRENTON, N. J. Található délelőtt 9 órától este 8 óráig. Forduljon bizalommal dr. Julianhoz. Gondos fogműtékekért, állítható vállal. Interstate Phone: 1024.

THE YOUGH NATIONAL BANK of CONNELSVILLE, Pa. Es a nemzeti bank minden betét után 4 cent szétosztást. A csekkelviteli és kasszaüzemi magyarság ügyeire szentelt.

RIZSAK JÁNOS, KÖZJEGYZŐ. MAGYAR PÉNZKÜLDŐ és VÁLTÓINTÉZETE. 127-2-ik UTCA, PASSAIC, N. J. PÉNZT a legpontosabban és lehetőleg leggyorsabban küld az 6-hazába. Az összes hajóutakra meghatalmazott képviselője. MINDENMÉRT közjegyzői okiratok szakszerűen kiállítanak és konzultációs hitelesítetnek. Jogi, katonai és telekkönyvi ügyekben pontosan és lelkiismeretesen járok el. AZ UTASOKAT SZEMÉLYESEN ELKISÉREM a hajóhoz. UTBAJAZTATÁST, felvilágosítást és tanácsot INGYEN adok. FIOKÜZLETEK: FRANKLIN FURNACE, N. J. SOUTH BETHLEHEM, PA.

KNAUTH, NACHOD ÉS KÜHNE. PÉNZUTALVÁNYOK, HITELEZÉSEK A VILÁG MINDEN RÉSZÉBE. ÖRÖKSÉGEKET ÉS KÖVETELÉSEKET PONTOSAN BEHAJTANAK. 15 WILLIAM STREET - NEW YORK.

URI RABLÓVEZÉR.

Egy érdekes magyar ember halála.

A napokban egy érdekes öreg ember, akinek társairól néhány hét előtt hosszabb cikkben emlékezett meg a *Bevándorló* a hazai lapok nyomán, halt meg Nagyszalontán. *Bácsy Gerő* a neve. Ő volt az utolsó uri rablóvezér.

Bácsy annak a hírneves rablóbandának volt a vezére, amely harmincz évvel ezelőtt csupa uri, gentry-gyerekből összeverődött s Nagyvárád határában fosztogatta a gazdag zsidókat, a vármegye urait, meg a váradi káptalan gazdag papjait. Elfogni nem lehetett az uri utonállókát, mert maga a nép, amely között a rablolt pénzt szétosztották, rejtette őket és a pandurok őrzi mulatságnak tekintették az egészet s valami komolyan nem veték számba Bácsy Gerő pusztító rablóbandáját.

Maga a vármegye is elinte komédiának vette a Bácsy Gerőék garázdálkodásait. Suba alatt üzengetett nekik, ne bolondozzátok tovább, elég volt már, jertek haza, a hajatok szála sem görbül meg. Pardont ígért mindnyájuknak a megye s feledést a sok megbántott uri familia is. A feleletük az lett, hogy a zsidók után most már a vármegye urait, meg a váradi káptalan gazdag papjait kezdtek fosztogatni. Sőt a rablóvezér megtette azt is, hogy Bihar-Szentjánosra, az apai hához vitte el a bandáját.

Az öreg Bácsy szobájába maga Gerő tört be, a fia, a haramiavezér. Ráfogta apjára a töltött puskát s ráivalt:

— No, édes apám, minap kegyelmed fogta rám a puskáját, hogy leöl, ha el merem venni Erzsit. Hát nem vettem el, de kegyelmed ezzel rablóvá tett s most én emelem kendre a puskámat: pénzt, vagy életet!

Az öreg ur rémülten kaparta össze minden pénzt és átadta a rablónak. Sok lehetett, mert Bácsyék nyolczszáz ezer forint körül állottak. Gerő pedig rögtön szétosztotta a pénzt a szentjánosi szegények közt.

Hanem ennek már fele sem volt tréfa. A váradi papok után maga az öreg Bácsy sietett feljelenteni rablót

fiát a vármegyén s valóságos könyörgött, hogy mondják ki a statáriumot a tulajdon fia fejére.

A vármegye kegyes volt, — statáriumot hirdetett nemcsak a Bácsy Gerő fejére, hanem az egész híres „bihari uribandára“. Haszna azonban nem sok lett belőle. Az uribanda egyetlen tagját sem bírták elespíteni, pedig hónapokig üldözte őket a vármegye összes perzekutora minden pandurjával. De bizonyossá vált, hogy nemcsak a nép duggatja Bácsy Gerőket, hanem a pandurok maguk is szaladni hagyják. A Félix-fürdőben egy izben egész nap ott mulatott a fürdővendégek közt mind a hét uri betyár. Bácsy Gerő különben is legszébb fia volt megyéjének, most meg a színes betyár-kosztümben ugy festett, hogy majd kiugrott érte a szíve a sok szép fürdőző leányok. Órákig eltáncoltak vele és szívesen fogadták udvarlását. Estenden azonban mégis jónak látta a fürdőbélő belizenni a váradi csendbítőshoz, hogy siessen, itt a „bihari uribanda“, elfoghatja az egészet. Ki is robotott Nagyvárádról az öreg Misuray csendbítő, nagy karhatalommal.

— No, hát elmentek már a gyerekek? — toppant be Misuray bátyánk a vendéglőbe a sok pandurlegényvel.

— Ebben a minutumban szedelőködtek fel, — felelte a vendéglős. — Arra húzódtak a Püspök-fürdőnek, ha siet, még megcsipheti őket a csendbítő ur.

— No, ha már elmentek, akkor egy üveg bort a legényeknek, — parancsolt a csendbítő s jómaga nagykomótosan elhelyezkedett egy karoszékekben.

Jó pihenő után felezihelődött a perzekutorhad s üldözöbe fogta Bácsy Gerőket — Belényes irányában. Bácsy Gerő teljes biztonságban még át is mulathatta az éjszakát a Püspök-fürdőben.

Hanem nagysokára, mikor végre nem lehetett örökké így „perzequálni“ a bihari uribandát, mégis csak szétugratták őket.

Bácsy Gerő is bujdosott egy ideig, végül is elfelejtkeztek az emberek a bűneiről — letelepedett Nagyvárádon s a városházán lett napidíjas.

A városnál mindenki szerette az öreg Bácsy Gerőt, aki egyébként nem szívesen emlékezett vissza zivataros múltjára. Ha valaki említette előtte a fosztogatásokat és a perzekutorokat, odavetve mondta:

— Játék volt az egész!

Néhány nappal ezelőtt szomszédlatogatóba ment Nagyszalontára. Ott megbetegedett s szívizélhűdésben hirtelen meghalt. A polgármester száz koronát utalt ki Bácsy Gerő eltemetésére.

PUSZTÍTÓ TÜZ.

Veszprém városa lángokban.

Április negyedik kelettel írják hazulról:

Tegnap éjjel háromnegyed 12 óra körül a veszprémi várbán eddig még ki nem derített okból kigyuladt a szeminarium nagy épületének tetéje. A hatalmas kétemeletes épületről a szélvihar az égő zsaratókat minden irányban széthordta, úgy hogy a várbán levő legtöbb kanonoki palota tüzet fogott és egészen a földig leégett.

A várbán levő római katolikus nagytemplom beszakadt. A harangok leestek és az oldalfalak is bedőltek. A várból a szél által lesodort tüzes zsaratók eltele a vár körül fekvő egész városrészt. A közelben levő épületek egymásután tüzet fogtak, a kigyuladt házának legnagyobb része a földig leégett és csak kevés volt azon házak száma, amelyekben a tűz kisebb pusztításokat vitt véghez. Leégett teljesen a nevezetes Anna-kápolna is. A kár mintegy 300.000 koronára tehető.

A tüzet reggel 7 óra tájban sikerült csak némileg lokalizálni, de még a mai egész nap folyamán a tüzoltóság és a segítségül kirendelt két zászlóalj honvédség erős munkát lesz kénytelen kifejtetni, amennyiben a város nagy része, különösen a leégett épületek környéke telve van a szél által széthordott égő anyagokkal. Husz nagy épület, számos melléképület: istálló, felszerek, cselédlakások pusztultak el. Emberéletben nem esett kár, de számosan, különösen tüzoltók, létrákról, falakról leesve, kisebb-nagyobb sérüléseket szenvedtek. A vá-

rosban a tűzvész igen nagy rémületet keltett, amennyiben a vár magas fekvése folytán nagy veszedelem fenyegette az egész várost, mely már több alkalommal is majdnem egészen leégett.

A tűz éjjel tizenkét óra tíz perczkor ütött ki a felsővárosban levő püspöki papnevelőintézetben. A tűz, amely a tüzoltóság vett észre, eleinte belső tűz volt. Lángok nem látszóttak, csupán süri füstfellegek tödültek ki az épületből. Negyedóra múltával már lángnyelvek nyaldosták a nagy házat. A tűz a zugó szélviharban rohamosan terjedt át a szomszédos palotasorra, a káptalani épületekre, a közeli kolostorra, meg a templomra. Az ekkor már hatalmasá vált lángtenger mintegy ezerkétszáz házat veszélyeztetett. A lakók rémülten menekültek. Számosan a holmialkat a pinzékbe szállították le s a pinzékét eltorlaszolták. Fél egy óra után a várból a pattogó zsaratókat aláhullottak a másfélszáz méternyi mélyen levő Hosszu-utca házsorára és az épületeket lángba borították. Kivált egy óra körül már a harmadik városrész égett. Nevezetesen a Jeruzsálem-hegyen, ahol két egymástól távol levő utcában ütött ki a tűz. A két utcában tizennyolcz-husz ház borult lángokba. Majd nemsokára égni kezdett a Szent Anna-templom. Ekkor az a hír terjedt el, hogy a vízművekből kiapadóban van a víz, mert azokat a forrás már nem tudja táplálni, ami nem bizonyult valósnak. Két óra elmúlt már, amikor a fáradhatatlan munkálkodó városi tüzoltóság a tűzveszedelmet sikerült lokalizálni. Az oltási és a mentési munkálatok ma délután is folynak. A kanonoki házak udvarán felhalmozódott nagy község és famennyiség még mindig ég. A papnevelőintézet épületének első és második emelete beomlott. Halálos szerencsétlenség nem történt. A sebesültek számát nem lehet megállapítani. A mentőállomásokra egyre hoznak sebesülteket. A károsultak legnagyobb része módos ember, de sok közöttük a szegény is.

MEGSZÁLLTA AZ ÖRDÖG.

George Dumas, párizsi orvos, nemrég egy különös beteget mutatott be a Sorbonne hallgatóinak: egy demónoktól megszállt nőt.

Ez az Ariane nevű görög nő, arra a gondolatra jött, hogy Eduárd nevű elhunyt vőlegényének szellemét asztaltánczoltatás révén felidézze. Csakugyan megjelent egy szellem, aki magát Eduárd szellemének vallotta, és heves szerelmi vallomások után feltételeket jelentetett rógtönzött; majd belefészkelte magát a nő testébe, mely után annak egyik karja erősen meglagadt, lába pedig nagyon fáj, s mint ha mindig ezt a szótartót hallaná: „Szeretlek! Az enyém lesz!”

Ariane a gyóntatótánya tanácsát kérte ki, aki orvoshoz utasította és azt tanácsolta neki, hogy hagyja abba az asztaltánczoltatást. A beteg nő csakugyan elment Dumas professzorhoz, csakhogy ez sem tudott segíteni rajta. Ariane különös látományt kínzott: kék és piros gömböskék emberalakúak, majd papagályokká illeszkedtek össze, amelyek megrohanták és bántalmazták őt. A démon, amely befészkelte magát Ariane testébe, később mindig követelőzőbb lett; a jelkét kívánta; üldözte, ellopkodta tüit, ézenáját és eldugosta legszükségesebb eszközeit.

Üldöző demóna — miként Ariane érzi, mert sohasem látta még — nagyfejű, negyven centiméter hosszú testű, husz centiméter hosszú kigyófarukú szörny, de szárnyai is lehetnek, mert sokszor a szék karfáján kuporodik meg. Eszik is és Ariane ad is neki enni, sőt bort is inni, s miutha néha kisebbre zsugorodnak össze, Ariane hiába akart töle megszabadulni, s most már kezd beletörődni sorába és azt mondja, hogy nem is bánja, ha továbbra is megszállva tartja őt, s iparkodik, hogy megnyerje jóindulatát.

Csakugyan, mintha egy kissé megszelídült volna azóta a démon, s néha még jótanácsal is szolgál Arianeék a piaczon: „Ne vedd meg ezt a tojást, nem friss! Ne válaszd ezt az oldalast, nagyon kemény!” Legalább így beszél a párizsi Temps.

NÉHÁNY FONTOS ADAT A GOLD RUN BÁNYÁKRA VONATKOZÓLAG.

Miképp nyemek néha nagy vagyont bányászványok után.

A Goldfield-i nagy Mohawk-bánya részvényeit, melyek a társaság részvényeseinek nagy vagyont hoztak, eleinte TIZ CENTJÉVEL adták darabonként, míg végre egy részvény ára felszökött husz dollárra.

Minden nagy bányának részvényei eleinte csekély áron lettek felejálva a közönségnek és áruk csak azután emelkedett fel a magasba.

A Gold Run részvényei is ily módon lettek eleinte darabonként 10, később 15, 20, 25, 50, 75 és 85 centért felejálva. Ma EGY részvény EGY dollárért kapható.

Megtörténhet bármely napon, hogy a bányákban valami feltűnően gazdag érre fognak akadni s akkor egy részvény ára egy csapással 5 dollárra fog emelkedni. EZ BÁRMELYIK NAPON MEGTÖRTÉNHEZ S IGY IGAZAN TANÁCSOS, HOGY AZOK, AKIK A NAGY GOLD RUN VALLALKOZÁS RÉSZVÉSEI OHAJTANAK LENNI KÜLDJÉK BE HALADÉKTALANUL A RÉSZVÉNYEK IRÁNT VALÓ MEGRENDELÉSÜKET.

A társulat tisztviselőinek és igazgatóinak feltétlen megbízhatósága, becsületessége és képessége iránt csak egy pillanatra sem szabad kételyt támasztani. Egyéniségek és hatóságok, akiknek megbízhatósága minden kétséget kizár, kezeskedtek értük.

És nem lehet kétség a Gold Run társulat nagy és gazdag, birtokának feltűnő értéke iránt. Colorado állam Boulder County-jának minden bankja kimondta, hogy a társulat abban a kerületben a leggazdagabb és legjobban ismert bányákat bírja.

Minden tény megnyugtató, MIÉRT NEM SIET ENNÉLFOGVA MEGRENDELÉSÉT A GOLD RUN BÁNYA ANNYI RÉSZVÉNYEIRE, AMENNYIRE KÉPES, MEG MA BEKÜLDENI, MIKOR EGY RÉSZVÉNY MOST MEG EGY DOLLÁRÉRT KAPHATÓ? MIÉRT NEM SIET TÁRSUL SZEGÖDNI AHOZ A NAGY VALLALATHOZ?

A Gold Run részvényei be lesznek jegyezve a Pittsburgi, New Yorki, Chicagói, Bostoni és San Franciscói pénzpiacokon és bányatózsdéken és ezek által forgalomba lesznek hozva s ha a részvény ára felszökik 1 dollárról 2, 3, 4, 5 dollárra s még többre, ama városok bármely tőzsdéjegyőkhöz el fogja küldhetni részvényeit eladás céljából a TÖZSDEI ÁRFOLYAM szerint. Ő ezt meg fogja cselekedni s a pénz közbenjárói díjának levonásával megküldeni.

A Gold Run részvényeseinek legtöbbje azonban mindaddig megtartja a részvényeket, míg ezek magas árt el nem érnek, mert ezek akkor nagy vagyont fognak képviselni azok számára, akik sok részvénynek a boldog tulajdonosai s miután az osztalékok rendszeresen kifizetik, a részvények havonta, negyed-, vagy félévénként, már amint a társulat az osztalék kifizetését elhatározza, jelentékeny jövedelmet fognak a részvényeseknek biztosítani.

Hangsúlyozni kívánjuk, hogy a GOLD RUN MINING AND TUNNEL COMPANY egyetlen vagyoni kimutatása sincsen helytelenül feltüntetve vagy nagyítva.

Mi és a Gold Run szuperintendense megmondta, hogy a bányában eddig végbevitt munka 143 EZER TONNA FÉMET eredményezett, amely készletben van s amelynek értéke TONNÁNKINT HÁROM DOLLÁRÉRT HARMINCZ DOLLÁRIG emelkedik.

Megmondtuk, hogy ez a fém átlagosan 10, vagy 11 dollárt eredményez tonnánként, ami azt jelenti, hogy ebben a fémben a bánya ténylegesen EGYMILLIÓ ÖTSZÁZEZER dollárt tartalmaz aranyban.

Ez a fém hasonlít ugyanannyi bushel búzához. Amint a búzát előbb a malomban meg kell őrölni, úgy a fém is összetörendő, aztán megporítottatni, azután egy vegyi készítményt öntenek föléje, amely az aranyat folyékonyvá változtatja. Ezt azután kinyújják az összetörött fémről és lehaljó üregeken át, amelyek zinket tartalmaznak, bocsátják. A zinkkel való érintkezés a folyékony aranyat szilárd állapotba hozza, amelyet aztán összegyűjtnek, vasrudakká olvasztanak, amelyeket viszont az Egyesült Államok kormányának pénzügyi hivatalnokai 5, 10 és 20 dolláros aranypénzekké változtatnak át.

Látható tehát, hogy ebben az üzletben kockázat nincsen. Ez egy gyártási üzlet, és a nyerező haszon nagysága csakis attól függ, hogy mennyi nyersfémeket lehet naponta aranyra átváltatni. A Gold Run társaság most annak a nyers fémnek száz tonnáját kezeli naponta. De azon van, hogy legközelebb 500-at, majd 1000, később 2000 tonnát és még többet kezelhessen naponta, ami a részvényeseknek mesés jövedelmet fog biztosítani részvényeik után.

Nem szabad elfelejtenünk, hogy 143.000 tonna nyers fém korántsem képezi az összes nyersfémeket, amelyet a Gold Run bányái tartalmaznak. Az a 140.000 tonna nyersfém az a fém, amely e pillanatban a malomban feldolgozásra vár. A tonnák millióit fogják előkeríteni a bányászok, akik napról-napra alkalmazva lesznek. Egy aranybánya teljesen hasonlít egy szénbányához. Tudjuk, hogy szén van ott, mert egyes helyeken az erek szinte kivetik a szénnek kiaknátható részét a földbe, szóval minden ismert költséges előkészületeket megtenni a szénnek kiaknáthatására. Az aranybányában a nyersfémnek felszínrehozatala céljából ugyanazt a munkát kell elvégezni.

MINDEN MAGYAR LEVELEZÉS ÉS PÉNZKÜLDÉMÉNY A KÖVETKEZŐ CZIMRE KÜLDENDŐ:

W. T. WINTEMUTE, NEW YORK, LONDON, PHILADELPHIA.

Pittsburg Branch Office: 1004-1005 Frick Building.

A GOLD RUN MINING AND TUNNEL CO. már több mint egy mérföldre terjedő földalatti munkát végzett a bányákban. Hétről-hétre és hónapról-hónapra ez a munka megnagyobbodik, és amint most 143.000 tonna nyers fém van készletben aranyrudakká való átváltásra, sok ezereszer több tonna lesz kiaknázza ugyanazon célra. Ez a bányászati és gyártási munka nemzedékeken át fog tartani, mert ezekben a bányákban ezen a vidéken a legtöbb nyersfém található, mely aranyat tartalmaz.

Ha mind a nyersfém, amelyet a Gold Run bányái 400 lábnyi mélységből a felszínig és a 6000 lábnyi terület egyik sarkától a másik sarkáig e pillanatban kiaknátható volna, nézetünk szerint még 20 dollárért sem volna kapható egy részvény, mert a nyersfém megszámlálhatatlan millió dollárokat képviselne.

MI NEM ALAPITJUK AZONBAN SZÁMITÁSAINKAT OLY NYERSFÉMRE, AMELYET NEM LÁTUNK. Mi nem azért ajánljuk a Gold Run részvényeit egy dollárért darabonként, mert ezzel a valószínűséggel vagy lehetőséggel számítunk, hogy a jövőben esetleg mennyi nyersfém lenne található és kiaknátható.

Összintén tanácsoljuk tehát e lap minden olvasójának, hogy legyen mihamarabb a nagy Gold Run vállalkozás társtulajdonosa, hogy küldje be megrendelését annyi részvényre, amennyit vásárolhat, haladéktalanul, amíg egy részvényének ára egy dollár. Ezek a részvények a legjobb életbiztosítást képezik, egy kifizetett kötvény jelentőségével bírnak, amelyért nem kell évi járulékokat fizetni s amelynek értéke folytonosan növekedik. S ami fő, a részvényesnek nem kell előbb meghalni, hogy mint az életbiztosításnál, a kötvény értékét kifizessék. Ezek a részvények épp úgy elvágják a részvényesért a munkát, ahogy a munkás dolgozik minden dollárért. De minden ezer dollárral, amely a bányák fejlesztésére és a gyártási képesség nagyobbitására fordítatik, a részvénynek jövedelmesei ereje nő és nem fog sokáig tartani, mikor a Gold Run-bányák képezik majd a legnagyobb jövedelmi forrást ebben az országban, ami annak, aki pl. ezer részvényt vett, nagy vagyont fog jelenteni. Akinek száz részvénye van, az idővel kényelmes életmódra tesz szert, mert eltekintve attól, hogy nagy kamatot fog húzni a minden részvényért befektetett pénz után, de vagyona néhányszor megsokszorozódik. Akí 5, 10, 25, 50, vagy 100 részvényt vásárol, biztosabban nem gyümölcsözethet sehoh sem pénzt, amely belátható idően belül kétszeres és háromszoros lesz.

AKI PÉNZÉT BANKBAN HELYEZI EL, MEG HA AKADNA BANK, AMELY 8 SZÁZALÉKOT FIZET, AKKOR IS ELVÁRHAT LEGALÁBB 10 ESZTENDEIG, MÍG PÉNZE MEGDUPLAZÓDIK.

VEGYÜNK GOLD RUN RÉSZVÉNYEKET MOST

s ezzel nemcsak gazdag hasznot arassunk, de sokszorozzuk befektetett tőkénket néhány éven belül. Ez feltétlenül biztosá válik, mihielyt a társulat napl száz tónás munkája napl 1000, vagy 2000 tonnás munkává lesz nagyobbítható.

Csatlakozzunk az üzletembek, bankárok és mindennemű munkások e nagy, összműködő társulatához és legyünk társai a legjövendőbb üzletnek, egy valóóság aranybányának.

Részvények rendelésénél vágja le az itt következő szelvényt és pénzével együtt küldje be.

W. T. WINTEMUTE,		1004-1005 FRICK BUILDING	
PITTSBURG, PA.			
Mellékelve küldök		dollárt, mint	
..... darab Gold Run Mining and Tunnel Company-		részvény teljes árát. Részvényenként egy dollár.	
Név		.....	
Dátum		.....	
Lakás		.....	